

logaške novice

Glasilo občine Logatec, 15. december 2006, letnik XXXVII, št. 12

- ☞ **Potrjen mandat županu in občinskemu svetu**
- ☞ **Do novih prostorskih dokumentov**
- ☞ **Kaj bo z Gričem in pod njim?**
- ☞ **Kako in kaj z odpadki?**
- ☞ **Projekt "Rimski zid"**
- ☞ **Posrebren Ženski zbor Tabor**
- ☞ **V spomin Mileni**
- ☞ **Desetletje DPOM**
- ☞ **Angola - tako daleč in tako blizu**
- ☞ **Od srca do srca II.**
- ☞ **Janez Levec preplezal osemtisočaka**

Kaj pa tisti, ki nas ciganijo?

Vojaški ministri Nata so se strašansko navduševali nad – lepotami Slovenije in nad Portorožem. No, to je kar fajn, če se vojaški ministri navdušujejo bolj nad našimi turističnimi kot nad našimi vojaškimi preferencami! Dobrodošli v Sloveniji!

Na seminar »Enotni v zmagi – od prvih večstrankarskih volitev do mednarodnega priznanja« so povabili z več kot 650 šol kakih 250 profesorjev zgodovine; udeležilo se jih je le 8 (beri: osem!). Temu primerni so tudi šolski učbeniki, v katerih še vedno ni poglavja o osamosvajanju Slovenije. Odveč je torej sleherno jadikovanje, da nam primanjkuje domovinske vzgoje. Od kod pa naj bi jo zajemali?

Naše neodvisno novinarstvo je bilo nadvse zaskrbljeno, ker rusko pravosodje ni pokazalo pretiranega uspeha pri iskanju in obsodbi storilcev – kaj šele naročnikov – naročenega umora znane ruske novinarko. Ni pa taisto neodvisno novinarstvo kazalo pretirane zaskrbljenosti nad usodo slovenskega novinarja, za katerega je prav malo manjkalo, da bi se tudi njemu zgodila naročena smrt.

Potem ko nam je naš zaplaninski Predsednik dopovedoval, kako odrešujoče koristno bi bilo, ko bi se domogli do ministrstva za podnebne spremembe, nas zdaj znenada svari pred najhujšim scenarijem za človeštvo, za katerega »ni več vprašanje, ali se bo uresničil, temveč kdaj. Morda že to zimo.« Zatorej: čimprej po vžigalice in sveče, če si jih še niste nakupili dovolj za preživetje najhujšega scenarija. Odveč ne bodo sveče niti ministrstvu za podnebne spremembe.

Joj, joj, joj! – kako se navade neverjetno spreminjajo. Njega dni so s splavom splavljali zlasti les; zadnje čase je splav najprikladnejši za splavljanje zlasti ministrov.

Koliko skrbi nam je skrbno zaupal naš zaskrbljeni skrbnik človekovih pravic zaradi pravic Romov. Ni se pa nič slišalo o tem, da bi naj ljudje – mednje sodijo kajpak tudi Romi – najprej z delom poskrbeli zase, za svoje pravice in dolžnosti, saj menda še vedno velja za vse opravilno sposobne, da bi naj živeli od svojega dela, spoštujeje pravni red. Ne, to ne. Pač pa nam je skrbnik človekovih pravic zagotovil, da se prav pri Romih alias Ciganih končuje pravna država. Ja, in ob vsem tem koliko vznemirjanja je obšlo naše občestvo zaradi Romov, če natančneje premislimo: zaradi ene same samcate družine Romov!!! Zaradi tistih, ki nas vsak dan ciganijo, pa ne bev ne mev.

Urednik

Dober dan, gospod župan!

Naravnost iz županove pisarne

Župan J. Nagode

Nekaj zapletov tudi na Jački

Dokaj zahtevna dela so stekla in se skoraj sklenila tudi vzdolž Jačke, kjer je bila zgrajena kanalizacija; asfaltiranje cestišča bi bilo lahko tudi že pri kraju, ko ne bi prišlo do zapletov pri pridobivanju zemljišč za gradnjo pločnika. Reči je treba, da z večino lastnikov so bili sproti doseženi dogovori za uporabo zemljišč, zataknilo pa se je le pri Leskovčevih in Butinarjevih. Zaradi tega tudi zamuja asfaltiranje ceste in pločnika, ki ga na dveh mestih zaradi nesoglasja lastnikov, žal, ne bo. Tik pred asfaltiranjem se je pojavil še Telekom, ki je želel vgraditi razvodne cevi za podzemno telefonsko napeljavo. Cesta bo na vsak način asfaltirana še letos; pločnik pa bo bržčas ostal le zarobničen.

Dvoje zajetnih projektov za leto 2007

Intenzivno se pripravljata dva zajetna projekta za naslednje leto. Prvič: rekonstrukcija – obnova, razširitev in nadgradnja Zdravstvenega doma. Vsa dokumentacija je že nared. Investicijska vrednost bo veljala 1.200.000 evrov. Za naložbo se pričakuje sofinanciranje Ministrstva za zdravstvo v vrednosti 20%, kakih 30% bo prispeval Zdravstveni dom, polovico pa občinski proračun. Dela in financiranje se bodo izvajala v letih 2007/08. Na vsak način pa se bodo dela začela poleti prihodnjega leta. – Drugič: projekt Upravni center. Z zainteresiranimi soinvestitorji, med katerimi so občina Logatec, Upravna enota, Geodetska in Davčna uprava, Center za socialno delo, Inšpekcije in Zavod za zaposlovanje, se pripravlja projektna naloga za izvedbo javnega razpisa za pridobitev idejnega projekta. Naložba, ki po grobih ocenah obsega od 3000 do 3300 m², bo predvidoma vredna 5 milijonov evrov brez opreme. Gradnja bi se naj začela jeseni 2007, končala pa, če ne bo večjih težav, leto kasneje.

Povezava Rovtarske ceste s križiščem na magistrali v državni pristojnosti

Minister za promet Janez Božič je dal na Ministrstvo za okolje in prostor pobudo logaškega občinskega sveta, da se bodo povezovalna dela z regionalne ceste R2-408/1374 Logatec-Žiri s križiščem na regionalni R2-409/301 Logatec-Vrhnika pripravila z državnim lokacijskim načrtom. Na Direktoratu za prostor je bil poseben sestanek za dogovor o tem, kdo bo vodil ta državni lokacijski načrt. Vse bo odvisno od dajalcev soglasij, tudi od Zavoda za varstvo kulturne dediščine, s katerim potekajo intenzivni pogovori.

Špela Istenič

Po preoblečeni Partizanski.

Jesen naklonjena izvajalcem

Le pa jesen je nevezljivo naklonjena izvajalcem pri zaključnih delih na mnogih projektih, razen na nesrečni magistrali skozi Logatec. Tako je bila asfaltirana cesta čez Ravnik, cesta do deponije odpadkov pod Ojstrim vrhom, Sončna cesta nad Blekovo vasjo, del ulice Naklo, Kidričeva in del Partizanske ulice – zadnji dve za Narodnim domom.

Na naslovnici: In novi župan je sklical novi občinski svet.

Foto: Marcel Štefančič

Voščilo župana

Spoštovane občanke in spoštovani občani!

Čas hitro, mnogo prehitro beži, in predno se dobro zavemo, so tu najlepši praznični dnevi leta, ko smo polni pričakovanj, sanj in lepih želja.

Sprejmite moje iskreno voščilo za vesel in doživet božič. Preživite ga z radostjo in polno ljubezni v krogu svojih najdražjih. Posebno voščilo namenjam onemoglim in ostarelim. Naj vam novorojeno Dete prinese lepe, mirne in radosti polne trenutke.

V prihajajočem letu pa vam vsem želim veliko zdravja, veselja in dobrih poslovnih uspehov.

Ob dnevu samostojnosti pa izrekam vsem iskrene čestitke.

Vaš župan **Janez Nagode**

Občinski svet v novi podobi

Kljub rahlemu proceduralnemu zapletu potrditev vseh 21 mandatov novih občinskih svetnikov in novega župana

Iz poročila volilne komisije

Prva – konstitutivna seja novega občinskega sveta je bila 30. novembra v Prešernovi dvorani Narodnega doma.

Dvajseterica prisotnih svetnikov je najprej izvolila 7-člansko komisijo za verifikacijo mandatov, ta je izmed sebe izvolila za predsednika Marjana Gregoriča, DS. Zatem je predsednica občinske volilne komisije Sonja Mihelič poročala o izidu volitev za člane občinskega sveta in ob tem pojasnjevala, da posebnih zapletov ali pritožb ni bilo z izjemo zahteve Vojka Paniča, ki je terjal ponovno preverjanje referenčnih glasov, kar se je tudi zgodilo. Novo preverjanje pa ni moglo vplivati na izid volitev na Medvedjem Brdu. Je pa predsednica sporočila še mnenje volilne komisije, da bi se naj zaradi zapletenosti proporcionalnega volilnega sistema uvedlo še kako dodatno volišče, zlasti v občinskem središču.

Potrditev mandatov

Pred potrditvijo mandatov je predsednik komisije za verifikacijo mandatov Marjan Gregorič opozoril na 15b člen Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da se morajo novoizvoljeni svetniki

Mandatna komisija med proceduralnim zapletom.

predstaviti s potrdilom o izvolitvi. Potrdilo so sicer svetniki prejeli na dom, s seboj pa ga niso imeli. Po posebnem posvetovanju mandatne komisije s predsednico volilne komisije je predsednik mandatne komisije predlagal svetu potrditev mandata vsem enaindvajsetim izvoljenim svetnikom. Med temi so: Vladislav Puc, Peter Stavanja in Rafael cepič – vsi NSi; Bibijana Mihevc, Marko Čuk, Martin Mihevc, Franc Rudolf in Stanislav Šinkovec – vsi SLS; Boris Hodnik, Mateja Kenda in Aleksander Česnik – vsi LDS; Peter Tomažič in Marko Logar – oba NLM; Ladislava Furlan, Bojan Oblak in Peter Cigale – vsi SDS; Berto Menard – LZL, Vanja Uvalič Kosijer in Marjan Gregorič – oba SD, Dušan Černigoj in Rafael Krvina LZN.

Izjava župana

ob potrditvi mandata

Ob potrditvi in nastopu že četrtega mandata župana občine Logatec izjavljam, da se bom skozi celoten mandat zavzemal za izpolnjevanje in izvrševanje zastavljenih in novih projektov v dobrobit vseh občanov, pri tem upošteval načelo poštenosti, gospodarnosti in zakonskih določil. Pri pripravi različnih predlogov za posamezne odločitve bom upošteval mnenja svojih sodelavcev, občinskih svetnikov, predstavnikov krajevnih skupnosti in tudi posameznih občanov. Zavzemal se bom za enakomeren razvoj celotne občine in se posebej posvečal projektom in izvajanju le-teh, ki bodo ekološko nesporni in bodo občanom prinašali boljše pogoje za življenje in ustvarjanje. Seveda, pričakujem tudi podobno podporo, delovanje in zavzemanje vas svetnikov, svetniških skupin političnih strank in neodvisnih list. Le s skupnimi moči lahko hitreje in učinkoviteje premikamo voz z naložbenim bremenom v korist vseh nas, celotne občine.

Sporočam vam tudi, da bom do nadaljnjega opravljal delo župana poklicno. Če se bom pa kasneje odločal drugače, vam bom tudi pravočasno sporočil. Vsem skupaj ob nastopu štiritletnega mandatnega obdobja, ki ga danes uradno začinjamo, želim veliko uspeha in dobrega sodelovanja.

Janez Nagode,
župan Občine Logatec

Novi občinski svet z županom v sredi.

Janezu Nagodetu potrjen županski mandat

Predsednica volilne komisije je poročala o obeh krogih volitev za župana. Iz prvega kroga, v katerem so se za župansko mesto potegovali Janez Nagode, Berto Menard, Vladislav Puc, Dušan Černigoj, Mateja Mlakar Kržišnik, Rudi Vončina, Aleksander

Česnik, Boris Čičmirko in Benjamin Mihevc, sta se v drugem krogu pomerila Janez Nagode in Berto Menard. S 53,46% glasov je v drugem krogu Janez Nagode premagal Berta Menarda, ki so mu volilci namenili 46,54%.

Podobne zadrege je bila na seji sveta deležna tudi potrditev županovega mandata, ki sicer ni bila v ničemer sporna. Ponoviti je bilo treba formalno posvetovanje mandatne komisije s predsednico volilnega odbora, nakar je bilo **Janezu Nagodetu potrjeno županovanje** občini Logatec za mandat 2006-2010.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Občinski svet je z javnim glasovanjem imenoval 5-članko Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja; imenovani so bili: Bibijana Mihevc-SLS, Vanja Uvalič Kosijer-DS, Ladislava Furlan-SDS, Merto Menard-LZL, Vladislav Puc-NSi.

Uvedba postopkov za imenovanje komisij in delovnih teles

Na koncu je svet uvedel postopke za imenovanje Statutarno pravne komisije, Komisije za vloge in pritožbe, Občinske volilne komisije in Nadzornega odbora ter za imenovanje delovnih teles, med temi: Odbore za gospodarstvo, za zdravstvo in socialno varstvo, za šolstvo, šport in kulturo, za spodbujanje razvoja malega gospodarstva ter Komisijo proračunskega stanovanjskega sklada in Komisijo za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči.

Svetniške skupine morajo predloge pripraviti do 21. decembra.

Martin Koren

Zahvala ob izvolitvi

Spoštovane občanke in občani, volilke in volilci!

Tudi to pot ste mi zaupali svoje glasove in me izvolili za svojega župana v naslednjem mandatnem obdobju.

Vsem, ki verjamete vame, v dosedanje skupne rezultate in jasno vizijo prihodnosti, se z vso odgovornostjo in dolžnostjo zahvaljujem za podporo in izvolitev. Tudi v naslednjih štirih letih bom delo župana vestno opravljal v dobro celotne lokalne skupnosti. Kakor do sedaj se bom trudil postoriti vse, da bosta dobrobit občanov in razvoj celotne občine naraščala, seveda, ob korektnem in plodnem sodelovanju vseh dobrosrčnih ljudi.

Torej za izkazano zaupanje se vam resnično iskreno zahvaljujem

vaš župan Janez Nagode

Zahvala DPOM Logatec

Društvo prijateljev otrok in mladine Logatec se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri pripravi Miklavževega sejma, in želi lepe praznike ter srečno in uspešno leto 2007.

DPOM Logatec

Prešeren in njegov dan

Le zakaj na njegov pogrebni in ne na rojstni dan?

Čudno, kako so Prešernov praznik postavili v 8. februar – na njegov smrtni dan, ko bi naj nas koledar spomnil na dan žalosti. Pa še v znamenju **vodnarja** je vse skupaj. Hm, vodnar – ni ravno izpričano, da bi bil Prešeren ljubitelj vodne kapljice.

Le zakaj nam niso tedaj privoščili raje praznika na 3. december – na njegov rojstni dan (rojstni dan je že tako običajno dan veselja!),

ki je za povrh še v znamenju **strelca**. Saj je vendarle izpričano, da je Prešeren sprožal krog sebe jako jedke puščice, ki še danes žgoče zadenejo mnogotero tarčo.

Requiem za častiti spomin!

mAš

Krajevna skupnost

Grčarevec – zakaj pa ne?

Lokalne volitve so za nami, žal, za Grčarevčane zopet neuspešne. V prejšnjem mandatnem obdobju smo imeli svojega predstavnika v občinskemu svetu. V krajevni skupnosti pa samo predstavnika vaške skupnosti brez pravice glasovanja. Žal, štirje kandidati na listi niso dobili dovolj glasov za uvrstitev. Na hitro izračunano, bi moral vsak Grčarevčan dvakrat na volišče, da bi v vasi dobili svojega kandidata. Ta podatek naj nam bo v razmislek; ni naivno misliti o Krajevni skupnosti Grčarevec.

Ploščad za brunarico na ovinku.

Foto: V. Černivec

TKŠ društvo Grčarevec, ki še vedno zelo dobro in uspešno deluje, je marsikaj postorilo v kratkem času. Kozolca za oznako kraja in dobrodošlico sta že postavljena, napis pa je v pripravi. Prostor Na ovinku bogati nova betonska plošča za društveno brunarico. Podarjeni les, narezan in nenarezan, je pripravljen za nadaljnjo obdelavo. Če nam bo vreme letos še naklonjeno, bomo postavili žično ograjo in razsvetljavo. Podlaga za košarkarsko igrišče je že pripravljena, manjka samo še koš s podstavkom in tablo. Donatorja za koš še čakamo. Okoli stare male brunarice je tudi marsikaj narejenega. Vse postorjeno je plod pridnih članov društva; brez njih bi bilo vse bolj klavarno. Bojan, Andrej, Aleš, Tomaž in Klemen, hvala vam, brez vas, žal, ne gre.

Na snidenje Na ovinku – na sončni strani Grčarevca.

Vili Černivec

O Griču, prometu in trgu pod njim

Oktoberja je v Narodnem domu potekala zanimiva javna razprava o gradnji na Griču. Na mestu dotrajanega, na pol porušenega doma naj bi po predlogu logaške župnije zgradili hišo – dom za vse. Dom, ki naj bo odprt vsem ljudem dobre volje, kraj strpnega dialoga in srečevanja med različno mislečimi. Razpravo je strpno vodil župan Janez Nagode. Žal, se je med razpravo pokazalo, da bi poleg napovedane vsebine, ki zadeva gradnjo »Dona na Griču«, mnogi udeleženci med razgovorom radi razrešili vse prostorske probleme, ki zadevajo prenovo starega jedra Logatca in še kaj več.

Problem prenove starega jedra se vedno znova vrača k potrebi po jasni predstavi o tem, kar nakazuje prometna študija. Rezultati te študije in osveščeno mnenje meščanov naj bi bila podlaga načrtovanim prostorsko lokacijskim rešitvam. O prostorsko utemeljenih možnih smereh poteka razprava prometnih povezav, pa razprava še ni zaključena. Zato ostaja nejasen odgovor na vprašanje, kako oblikovati in ohranjati grajeno dediščino v urbani zasnovi starega Logatca.

Mnenja sem, da je treba o celovitem načrtu, ne samo delnem ohranjanju podobe kraja, dolgoročno razmišljati. Tudi starega, že grajenega ne kaže pozabiti. Zdi se, da porabniška miselnost ob današnji zakonodaji in ob pomanjkljivi vzgoji investitorjev omogoča prav vse, kar narekuje profit. Arhitekturno raven lahko dvigne kulturni naročnik in kulturno okolje. Tej arhitekturno teoretski splošno sprejeti misli podobno ponuja znani arhitekt Grega Košak, ko pravi, da pozidana arhitektura in urbanizem ostaja tudi danes v material in prostor prelita tendenca vsakokratne družbe.

Naj vsem nam ponudim še kak razmislek.

Razmišljajmo o celovitem snovanju in nadgradnji starega jedra kot celote, ki se nam ponuja pred cerkvijo in širše. Nastal je vabljen osrednji prostor, potem ko je od tam že po vojni »izginilo« za Logatec značilno gospodarsko poslopje (nekdanje De Glerievo gospodarsko poslopje). Še prav posebej pa razmislimo o vprašljivem

krčenju zamečka »trga« in o (ne)smiselnosti izgradnje postajališča na pravkar urejenem trgu pred cerkvijo. Žal, podobnega prostora v kraju ni. Tam postavljeno postajališče lahko rešuje le dovoze iz smeri Martinj Hriba. Vsi drugi pa si bodo morali pomagati s postanki kot do sedaj in ob cesti regionalnega pomena, vse to ob ostrem, nepreglednem ovinku.

Trg naj ostane »peščeva površina« in večnamenski prireditveni prostor. Morda pa je še kakšna nepreverjena možnost za postajališče? Tudi ob vrtcu med hruškami, na obstoječem manjšem parkirišču in na sedaj še prostih zelenih površinah na nasprotni strani ceste. Tudi ob telovadnici je mogoč prehod in dostop do vrtca in šolskih vrat, celo varnejši in krajši. Razmišljajmo, ali je parkiranje na ovinku, ob dnevnih konicah prometno obremenjene ceste, res »naj rešitev«, potem ko je na tem mestu zgostitev peš prometa največja. Počasi bomo morali spoznati, da bo treba dajati prednost pešču, ne pločevini, in zato žrtvovati nekaj več časa za varno pot do vrat.

V neposredni bližini centralnih funkcij kraja bo treba poiskati več prostora za parkiranje. Pomembno je najti več parkirnih mest za obiskovalce zdravstvenega doma, vrtca, občinske uprave, šole, cerkve, Griča, župnišča z učilnicami, banke, glasbene šole, trgovin, pokopališča, sejmov, športne dvorane, doma ostarelih in še...

Morda pa bo treba tudi zaradi zgostitve peš območij in funkcij v jedru kraja razmisliti o nekaj več metrih peš hoje do parkirnega mesta na robu naselja, kot se to dogaja vsem meščanom.

In še medklic. Kar nerazumljiva, vsaj meni, se zdi zahteva iz razprave, naj ostane promet v tem delu kraja nespremenjen. Kljub pričakovani zgostitvi peš prometa in pločevine!?

Pavle Mihevc

Gospodarske diagonale

Gradnja za Jačko lepo napreduje

Dela za Jačko v polnem teku.

Ulica Jačka kaže bolj in bolj novo podobo. Delavci podjetja Gradnje, d.o.o., Ljubljana – lastnik Pirc so se očitno resno lotili obnovitvenih del cestišča in tudi ureditve ostale infrastrukture: kanalizacije, vodovodne napeljave, javne razsvetljave in ureditve pločnikov. Ulica Jačka bo tako povsem prenovljena.

Vodja del in lastnik gradbenega podjetja obljublja, da bodo vsa dela za Jačko končana še v tem letu.

*Besedilo in foto:
France Brus*

Zaradi prenove ceste skoz drevored

Z državnim lokacijskim načrtom skoz Lipov drevored in po novi obvoznici – Kako pa nižje cestnine do Logatca?

Z Direkcije za ceste sta 9. novembra obiskala našo občino Andrej Vižin in Dževad Kolenović. Delovnega pogovora sta se poleg župana Janeza Nagodeta udeležila tudi Gvido Bokal in Denis Kosec, prvi svetovalec drugi pa analitik za komunalno infrastrukturo.

Po delovnem sestanku je Andrej Vižin na tiskovni konferenci prisotne seznanil najprej z nujnostjo, da bo moral izvajalec pospešiti delo na magistralni cesti skoz Logatec. Prenova ceste skoz drevored bo stekla po sprejetem državnem lokacijskem načrtu, katerega postopke naj zaradi pospešitve izvedbenega projekta izvede kar logaška občina. Prenova ceste skoz drevored bo vključevala tudi križišče s povezavo na Rovtarsko cesto proti Žirem. V pripravo gredo tudi projekti za izvedbo pločnika skoz Hotedršico in Martinj Hrib. Za oba pločnika bo med pristojnim ministrstvom in občino sklenjen sporazum o sofinanciranju, ki naj se uvrsti že v rebalans državnega proračuna za leto 2007 ali pa v proračun za leto 2008.

Na sestanku je bila sprejeta tudi sugestija za bodoče obvoznice. Občina naj za te namene rezervira prostor; tako bo obvoznica razbremenila promet, ki zdaj vse bolj in bolj duši središče Logatca.

Župan naše občine pa je odgovarjal na vprašanje o namerah, da bi cestninsko postajo premaknili za kakih 150 m proti

Spodbudne obljube A. Vižina in Dž. Kolenovića z Direkcije za ceste.

Logatcu. O tem bo odločala DARS, ki bi odločala tudi o morebitnem znižanju cestnine iz Ljubljane do Logatca, morda tudi na račun višje dosedanje cestnine do Vrhnike. Verjetno pa bo treba za eno ali drugo rešitev počakati na novo povezovalno cesto do Keltike.

mAš

Al' prav se piše evro al' euro?

**Kaj nam pravi o tem Urad Vlade za
informiranje?**

Voditelji držav članic EU so enotno ime za evropsko valuto (euro) izbrali na zasedanju Evropskega sveta decembra 1995 v Madridu. Poleg odločitve, da bo skupni valuti ime euro, so se voditelji takrat dogovorili, da bo v veljavi zapis euro v vseh članicah ter da odstopanja, vključno s sklanjatvijo in množino, niso dovoljena, razen če država uporablja drugo abecedo, kot je primer Grčije. Takšna odločitev je bila nato potrjena še v uredbah Sveta EU iz leta 1997 in 1998. Slednja ureja še vprašanje centa ali stotina, pri katerem so nacionalne različice dovoljene. Težava se je pojavila z vstopom novih članic 1. maja 2004, saj si je poleg Latvije, Litve in Madžarske Slovenija prizadevala, da bi bil mogoč nacionalni zapis evro, a so ostale članice vztrajale pri enotnem zapisu.

Zato so oktobra 2004 ha zasedanju Odbora stalnih predstavnikov Sveta EU v Bruslju na pobudo nekaterih novih članic sprejeli kompromis glede zapisa imena skupne evropske valute. Slovenija je pisanje imena evro za "u" sprejela, ker gre za lastno ime valute in ker se že uporablja v vsej zakonodaji Evropske unije, vztrajali pa smo na pravici do sklanjanja po nacionalnih pravilih, kjer se končnice pripenjajo na koren besede, to je na prve tri črke. Skupna valuta se bo tako pisala euro, dovoljeno pa je sklanjanje po nacionalnih jezikovnih pravilih.

Tako bo v slovenskih različicah evropske zakonodaje in ostalih pravno-formalnih besedilih EU ime skupne valute zapisano **euro**. V vsakdanjem življenju, uradni in siceršnji javni rabi ter poslovanju, pa se bo **evro** v Sloveniji še vedno pisal z "v", kar pa, seveda, ne izključuje možnosti uporabe zapisa euro.

Po asfaltu tudi iz Doline proti Vrhu

V začetku novembra so pri Spodnjem Dolinarju slovesno odprli na novo asfaltirano cesto proti Petraču ter preplastitev lokalne ceste od Pila do Stojanš. Obnovo ceste, vredne 15 milijonov tolarjev, je financirala občina Logatec iz svojega proračuna.

Otvoritvena posadka pri Spodnjem Dolinarju.

Ob slovesnem odprtju prenovljene ceste sta najprej o cestnih zadregah humorno pokramljala vrhovski komedijant Rok Klemenčič in domačin Franc Treven. Nato so cesto s prerezanjem trobarvnice odprli: logaški župan Janez Nagode, predsednik sveta krajevne skupnosti in po novem tudi neodvisni občinski svetnik Rafael Krvina ter domačina Dušan Reven in Miha Kunc. Cesto pa je blagoslovil žirovski župnik Igor Jereb. – Po uradnem odprtju ceste so v gasilskem domu za obiskovalce pripravili okusno zakusko.

Vsak kilometer posodobljene ceste pomeni za hribovske kraje veliko pridobitev, saj jih zbliža z dolino, občinskim središčem in omogoči varnejšo vožnjo vsem, še posebej varnejši prevoz šolskih otrok.

Besedilo in foto: France Brus

Za učinkovitejše ravnanje z odpadki

Igor Petek, direktor Komunalnega podjetja.

Ob uvedbi pobiranja odpadkov v le za to namenjenih vrečah **smo prejeli poziv k objavi obrazložitve** uvedbe teh vreč in obrazložitvi razlogov za odvoz odpadkov enkrat na štirinajst dni. Način odvoza komunalnih odpadkov je usklajen z Odlokom o ravnanju z odpadki v občini Logatec in s Pravilnikom o ravnanju z odpadki in načinu oblikovanja cen odvoza in deponiranja odpadkov na območju občine Logatec. Glede količine odpadkov na posameznega prebivalca je bil izdelan pilotni preizkus, ki je pokazal, da je odvoz odpadkov na 14 dni za štiri- do šestčlansko družino v 240 l posodi dovolj, seveda, ob upoštevanju vsaj delnega ločevanja odpadkov.

Za ločevanje odpadkov imamo v Logatcu tedensko oziroma na 14 dni organizirano pobiranje bioloških odpadkov. Vključitev v odvoz bioloških odpadkov je zaenkrat prostovoljna. Treba pa bo uskladiti odlok z državno zakonodajo, ki predvideva obvezno zbiranje ločene frakcije bioloških odpadkov v naseljih (aglomeracijah) večjih od 2000 prebivalcev, kar pomeni, da morajo imeti možnost vključitve v organiziran odvoz. V naseljih nad 500 do 2000 prebivalcev pa se lahko ločena frakcija bioloških odpadkov zbira na t.i. malih kompostarnah. Tudi za ta naselja (Hotedršica, Rovte) pa se v podjetju odločamo, da se bo že spomladi 2007 organiziral odvoz bioloških odpadkov. **Vsa gospodinjstva morajo urediti zbiranje bioloških odpadkov na predpisan način.**

Poleg tega redno pobiramo ločeno zbrane frakcije, ki se zbirajo na zbiralnicah ločenih frakcij – ekoloških otokih. Cena odvoza odpadkov vključuje tudi odvoz vseh teh odpadkov. Tako zbrane ločene frakcije stekla ter plastenk, pločevink in tetrapaka ter papirja in kartonske embalaže so prepuščene družbi SLOPAK, stroške predelave oz. morebitnega uničenja tako ločeno zbranih frakcij pa uporabniki plačajo ob nakupu izdelkov v trgovini; ta strošek pa je pravzaprav največji. Družba SLOPAK pa ločeno zbranih frakcij, ki vsebujejo več kot 5 % nečistoč, ne sprejme, saj v tem primeru niso uporabne. Izvajalec javne službe jih je dolžan spet prevzeti, kar pomeni strošek, ki se pokrije iz cene izvajanja javne službe, kar posledično spet pomeni povišanje cen. **Uporabniki, ki ne ločujete odpadkov in ločenih frakcij, ne oddajate v zato namenjene posode, ste torej »krivi« za višje cene komunalnih storitev, večjo količino odloženih odpadkov in za polnjenje odlagališč.**

Odjemna mesta, kjer odpadke pobiramo dvakrat tedensko, so območja kolektivnih zazidav (stanovanjski bloki), ki imajo temu primerno tudi večjo ceno odvoza odpadkov in nimajo dovolj posod za 14-dnevni odvoz; npr., stanovalcev v stanovanjskih blokkih je veliko več kot v posamezni hiši.

PVC vrečke z našim znakom so namenjene občasni večji količini odpadkov. Ob začetku njihove uvedbe smo se odločili, da jih prodajamo le v našem podjetju. V primeru, da bo večje povpraševanje po njih, se bomo za njihovo prodajo poskusili dogovoriti na bencinskih postajah in v prodajalnah Mercator. Ni pa namen teh vrečk njihova prodaja, temveč učinkovitejše ločevanje odpadkov in ohranjanje prijetnejšega videza ulic na dan odvoza odpadkov.

Komunalno podjetje Logatec namerava še naprej uvajati aktivnosti skladno z veljavno zakonodajo zaradi zadrževanja stroškov na čim nižji ravni. Vemo, da se boste morali uporabniki tem ravnanjem kar precej prilagajati. Ocenjujemo pa, da taka ravnanja večina naših uporabnikov lepo sprejema. Tako so prebivalci naše občine po podatkih družbe SLOPAK oddali največje količine embalaže družbi, merjeno na prebivalca občine. Nekaterim pa se

zdi vsako ukvarjanje s temi problemi odveč. Tu računamo na pozitivno klimo večine naših uporabnikov. Ločevanje odpadkov bi se v naši družbi moralo »tako prijeti«, da bi polna posoda za odpadke pomenila lastnikovo sramotno ravnanje do okolja. Naloga javne službe pa je, da omogoči občanom in jih spodbuja k pravilnemu ravnanju z odpadki.

V upanju, da bomo vsi skupaj pri reševanju skupnih problemov čim uspešnejši, vam želimo lepe praznike!

Igor Petek

Obnovljena streha na železniški postaji

Od 27. julija 1857, ko so uradno odprli del južne železnice od Ljubljane do Trsta, je stavba železniške postaje ohranila svojo nekdanjo podobo. Čprav so skoz preteklost nekajkrat prekrili streho, prepleškavali stavbo ter obnavljali okna in vrata, opustili parno vleko, izvedli elektrifikacijo in modernizacijo proge ter obnovili peron, odstranili vodno postajo in napajalnike, nas mogočna stara stavba še vedno spominja na čase Avstroogrske in cesarja Franca Jožefa.

Prenavljanje poslopja na železniški postaji.

Pred nedavnim so delavci Krovstva in kleparstva Šušteršič temeljito obnovili ostrežje, zamenjali nekaj tramov, obnovili izolacijo, letve in vso streho prekrili s sodobno kritino – tondachom. sočasno so obnovili tudi vse žlebove in na streho namestili snegobrane.

Samo še nekaj manjših popravil pročelja in temeljitega beljenja pa bo logaška železniška postaja zasijala v svoji starosvetni lepoti, spominjajoč nas na cesarja Franca Jožefa.

Besedilo in foto: France Brus

Vabilo k silvestrski predstavi

Občina Logatec, Borut Veselko in Janez Hočevar Rifle vabijo na silvestrovo, 31. decembra, ob 19. uri v Narodni dom na tradicionalno **silvestrsko predstavo s kozarcem penine**. Letos bo na sporedu predstava Marie Jones: **Kamni v žepih**. Vstopnice bodo od 15. decembra dalje v prodaji v Knjigarni DZS Logatec in v Turistični pisarni Naklo Logatec

Na poti do prostorskih dokumentov

Priprava Strategije prostorskega razvoja in Prostorskega reda Občine Logatec

Zadnjega novembra je bila na javni poziv župana Janeza Nagodeta in ob asistenci Katje Žagar, svetovalke za okolje in prostor, v Narodnem domu prostorska konferenca kot sestavina postopka za pripravo prostorske strategije in kasneje tudi prostorskega reda. Na konferenco so bili vabljeni predstavniki pristojnih ministrstev, predstavniki sosednjih občin, gospodarstva, interesnih združenj in sploh lokalni nosilci urejanja prostora.

Konferenca je bila namenjena pridobitvi mnenj, priporočil. Prisotni so posebej poudarjali potrebo po širšem konsenzu pri uresničevanju strateških prostorskih programov, da bi se tako izognili nepotrebnim vroči krvi. Za skladnejše in uravnoteženo delo pa bi bilo smotno imenovati ustrezno delovno telo. Kritično so prisotni

opozarjali na primernejši čas za sklicevanje javnih razprav, češ da je 13. ura dokaj neprimerna.

Ob koncu je župan predlagal sklepe: 1. priporočila in sugestije za pripravo programa Strategije prostorskega razvoja in Prostorskega reda občine naj se pripravijo do 14. decembra (s čimer se nekateri med prisotnimi niso strinjali, vendar je župan pojasnjeval, da bi vsako zavlačevanje rokov pomenilo neprimerno zamujanje rokov), 2. sklici konferenc in javnih razgrnitev bodo v večernih urah in 3. o oblikovanju delovnega telesa se bo odločalo na podlagi resničnih potreb, čeprav Statut občine takega delovnega telesa ne predvideva.

Š.I.

Turistične panorame

Martinovanje v Račjem selu

V soboto, 4. novembra, je Društvo invalidov Logatec organiziralo za svoje člane veselo martinovanje v gostišču Kovšak v Račjem selu pri Trebnjem. Martinovanja se je udeležilo kakih štirideset članov društva.

Svet' Martin dela 'z mošta vin'.

Za nekoliko »prezgodnje« martinovanje so se dogovorili z vrhniškimi invalidi. Ti so s seboj pripeljali »pravega« svetega Martina, ki je poleg vzgojne pridige krstil mošt v pristni cviček. Ob odlični hrani in cvičku ter ob ubranih zvokih ansambla Litijski odnev so se številni udeleženci martinovanja tudi zavrteli. Ta dan bo vsem udeležencem ostal v lepem spominu, ne le zaradi martinovanja, temveč tudi zaradi prijazne dolejnjske krajine, ki se je kopala v jesenskem soncu, pa tudi zaradi obiska Polževega in vožnje mimo velikega romskega naselja pri Trebnjem, kakršnega marsikdo izmed udeležencev martinovanja še ni videl.

Besedilo in foto: France Brus

Projektna skupina »Rimski zid«

Logaško občino je letos še prav posebej zaznamovala arheologija. Začelo se je že januarja, ko je na pobudo občine potekal regijski posvet o rimskem zidu Claustra Alpium Iuliarum pri Stari pošti na Hrušici, nadaljevalo pa s pogovori s strokovnimi sodelavci ljubljanskega Zavoda za varstvo kulturne dediščine in z naročilom občine za pripravo strokovnih podlag za odloke, ki bodo v naslednjih mesecih zaznamovali nekaj kulturnih spomenikov etnološke, arhitekturne in arheološke dediščine naše občine.

Zato se je spomladi letos na regijski ravni oblikovala projektna skupina »Rimski zid«, sestavljena iz predstavnikov občin Logatec, Vrhnika, Ig, Velike Lašče, Brezovica in RRA LUR z željo, da se občine, ki ležijo na območju nekdanje rimske zapore, povežejo in s skupnimi močmi ter idejami pripomorejo k razglasitvi te pomembne antične zapuščine za spomenik državnega pomena.

Projektna skupina se redno sestaja, vsakokrat v drugi občini, in načrtuje projekte v smislu raziskovalnega, kulturnega, muzejskega, športnega in naravoslovnega turizma, ki se bodo realizirali v obliki razstave, povezovalne trase kolesarskih poti, pešpoti, z info točkami, pa tudi v obliki različnih gledaliških in glasbenih prireditev, raziskovalnih taborov ter v izdaji publikacij. Komisijo čaka še veliko dela, toda s pomočjo sodelavcev Zavoda za varstvo kulturne dediščine in ob izdatni podpori županov omenjenih občin jim bo zagotovo uspelo.

NevMa

Misel

nam poklanja študijski krožek Žarek

**Vsak človek je neponovljiv, enkratno.
Zato ni pravi način za dosego uspeha
posnemati druge,
temveč iskati lastno pot.**

(Tomaž Humar)

Po dolenski strani

Sredi novembra smo se logaški upokoјenci odpeljali na martinovanjski potep po Dolenjski. Najprej smo se ustavili v Ivančni Gorici pri cerkvi sv. Jožefa, zgrajeni leta 1992. Zanimivost te cerkve je slika v glavnem oltarju, ki kaže, kako so sv. družino obiskali sv. Trije kralji. Dva med kralji imata podobo vaščanov: pok. Andrej Žigon in Evgena Charlesa. Ogleдали smo si tudi manjšo kapelo. V večnamenski dvorani pa je bila na ogled razstava slik zdravnika Zupančiča.

Od tam smo se peljali do Trebnjega, razpotegnjenega mesta ob spodnjem toku Temenice, kjer je pomembnejše cestno križišče ob železnici Ljubljana – Novo mesto. Ob župnijski Marijini cerkvi stoji spomenik Baragi, misijonarju in škofu med severnoameriškimi Indijanci. V parku pod cerkvijo pred domom samorastnikov imajo kiparji-samouki vsako leto v juniju svoj tabor.

Ker je bil razstavni prostor zaprt, smo več časa namenili obisku gradu Mirna, nedaleč od istoimenskega naselja. Grad so za božič leta 1942 požgali zaradi nevarnosti, da bi se vanj nastanili okupatorji. Po drugi svetovni vojni so ostanke ruševin uporabljali za gradbeni material pri obnovi Mirne, nekaj dekorativnih stebrov arkadnega sistema pa so odpeljali tudi na druga gradbišča. Tu nas je sprejel dr. Marko Marin, ki je leta 1962 pri občini pridobil uporabno pravico za obnavljanje ruševin.

Obzidje je sestavljeno iz dveh obrambnih stolpov ter kašče. Vse tri objekte med seboj povezujejo na notranji strani na obzidje naslonjene arkade, ki so na sredi severne stene le z majhnim arkadnim mostom povezane s palacijem. Obzidje je možno z zunanje strani obiti krog in krog. Na dvorišče smo prišli skozi portal z vzhodne strani. Dr. Marin nam je opisal potek obnavljanja gradu. Nato smo se sprehodili pod obnovljenimi arkadami. Spodnji del arkad je prirejen terenu in je temu primerno tudi višinsko razgiban. Dalje smo se sprehodili po palaciju. Pritličje hrani največ dokazil o zgodovinskem razvoju gradu. Prostori so dvignjeni na nekaterih

Pred arkadami gradu Mirna.

točkah kake tri metre nad raven dvorišča. Ostanke hraba, ki so ščitili hrbet obambnega sistema, so bili ob kasnejših prezidavah vzdani v vmesne stene. Palacij ima še dve nadstropji z visokim podstrešjem. Prvo nadstropje je bilo namenjeno stanovanjskim prostorom, drugo pa muzejskim. Od tega se ni nič ohranilo.

Po ogledu gradu smo se peljali na panoramsko vožnjo v bližino zopora Dob. Lakota je že napovedala čas kosila, zato smo se odpeljali v Mirno v gostilno »Pri Francki«. Po kosilu smo zaplesali. Muzikanta sta imela daljše pavze, da smo vmes lahko žejo gasili z domačim vinom. Prišel je tudi sv. Martin in nam »požegnal« vino.

Po dobri kmečki pojedini smo se v večernih urah poslovili od gostiteljev in se v veselem razpoloženju hitro pripeljali v naš cestno razdejani Logatec.

Marinka Petkovšek

Kulturni razgledi

Ko je bilo nedeljo popoldne luštno pri nas

Jesenska nedelja 26. novembra je razsipavala sončno milino daleč po obnebjju in odganjala zimo še za kaj malega časa ali dlje. V dvorani Doma krajanov v Rovtahn pa je slikovita scena izrisala jesensko razpoloženje, ki so ga nastopajoči razžarjali vsak na svoj način, še prav posebej pa, kakor je naglašal navihani povezovalc Janez Podjed, se je razdajala moč Gostiševih, ki so nas tega popoldne s svojim sentimentom dodobra ogreli.

Kako tudi ne. Najprej je »Notranjska«, sicer tudi organizator že ustaljenega živopisnega luštnega popoldneva v

Gostujoči Bori z Janezom Gostišem so se prepričljivo izpeli.

Rovtahn, prijazno ukrojila svoj razpoloženski pesemski delež pod vodstvom neumornega Janeza Gostiša (v zboru prepevajo tudi žena Zinka pa hči Mihaela, ki je hkrati tudi korepetitorica, in sin Janez, ko mu le dopušča čas. Gostiševo roko je bilo dopadljivo občutiti tudi pri gostujočem oktetu Bori s Postojnskega, ki mu je Janez posodil svoj glas in umetniško tankočutnost. In Bori so to pot peprepevali, kot še zlepa ne. S pravcato bravuroznostjo sta svoja sola izpela tenorja Sojer-Krmel in osvojila simpatije navdušenih poslušalcev. Gostiševa kri, ki se je je nekaj prav gotovo pretočilo tudi v hčerko Mihaelo, se je dotaknila prefinjenega petja ženskega seksteta Adoramus. Skrivnostni Jesenski listi so razkrili instrumentalni trio s pevci – spet z družinsko obarvanostjo Gostiševih: Janez vodja in harmonikar s pevskim deležem svoje žene in hčere pa še trojica pevk iz Notranjske. In Jesenski listi so na čudežen način vzbrsteli, čeprav bo do pomladi še nekaj zime vmes, in navdušili poslušalstvo do neverjetnosti

Med prepevanjem pa smo »pobirali« žogice z deklicami iz šolskega Krožka ritmike, ki ga vodi Miša Stržinar, ter pobirali zlate cekine prav tako šolskega Gledališkega krožka iz Rovt, ki ga osmišlja Aleksandra Stefanovska.

Podjedov Janez pa je, iskriivo povezujoč program, med posamičnimi pesmimi duhovito in radoživno natresal ljudske iskrice. In nedeljo popoldne je bilo vznemirljivo luštno.

Artemis

Srebro na regijskem tekmovanju

Od 18. novembra do 2. decembra so v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS potekala Regijska tekmovanja zborov – Na šestih tekmovanjih je sodelovalo 72 zborov, med njimi tudi Ženski pevski zbor KD Tabor Logatec pod vodstvom zborovodje Zdravka Novaka

Ženski zbor KD Tabor Logatec, ki že nekaj let opozarja nase z odličnimi koncerti in nastopi na območnih in medobmočnih revijah, je v letošnji – deseti sezoni delovanja dosegel svoj vhnec z nastopom na Regijskem tekmovanju, na katerega so se pevke z zborovodjem skrbno pripravile. Na tekmovanju osrednje slovenske regije je namreč zbor prejel **srebrno priznanje in 3. mesto**, kar je po tekmovalnih uspehih MePZ Adoramus največji tekmovalni uspeh kakega odraslega zbora v občini Logatec. Tudi zato so čestitke kar deževale. Poslali so jih logaški zbori, pevski prijatelji, zborovodje, glasbeniki od blizu in daleč, pravzaprav vsi, ki se zavedajo, kako naporna je tekmovalna pot v umetnosti. Čestitke je zboru poslal tudi gospod župan Janez Nagode in izrazil zadovoljstvo in ponos nad doseženim uspehom.

S tonske vaje.

Letos je na šestih Regijskih tekmovanjih nastopilo 72 zborov, ki morajo najprej skozi sito območnih pevskih revij, po katerih zborovski strokovnjaki glede na kvaliteto nastopa izberejo zbor za udeležbo na regijskih tekmovanjih ali tematskih koncertih. Regijska tekmovanja so v sezoni pred državnim tekmovanjem Naša pesem, vsako drugo leto torej. Na njih veljajo podobna pravila za izbor skladb kot na državnem tekmovanju in tudi žirije so letos ocenjevale tako kot na Naši pesmi. Vsak zbor je na tekmovanju

moral zapeti slovensko ljudsko skladbo v izvorniku ali priredbi in skladbo slovenskega skladatelja iz 2. polovice 20. stoletja. Drugi dve skladbi je zbor lahko izbral sam, program ni smel biti daljši od 15 minut.

Ženski zbor se je udeležil že prvega regijskega tekmovanja, bilo je leta 2004 na Vrhniki, in si tam pripel srebro in dobre ocene žirije. To je zbor popeljalo na tematsko revijo Sozvočenja, kjer se je lani novembra odlično predstavil s programom Trije obrazi ljubezni. Natančno leto dni po tem nastupu pa je zbor zapel na 2. regijskem tekmovanju v Trbovljah. Na tekmovanju osrednje slovenske regije je nastopilo 9 zborov. Žirija, ki so jo sestavljali eminentni slovenski zborovski strokovnjaki: Karmina Šilec, Danica Pirečnik in Marko Vatovec, je imela izjemno oster kriterij in zlatega priznanja na tekmovanju sploh ni podelila. Najboljši zbor tekmovanja je bil tako zbor A. Foerster iz Ljubljane, za njimi ŽePZ Rozka Usenik iz Ljubljane, tretje največje število točk pa so si nabrale naše pevke z izvedbo skladb M. Pirmika, T. Sveteta, Blaženke Arnič in A. Graua.

Po nastupu so pevke povedale, do so si sicer želele kakšno točko več, da pa so s svojim nastopom na tekmovanju zadovoljne. Osebno zadovoljstvo pevk in občutek, da so v letu dni izjemno napredovale, pa odtehtata tudi kakšno točko. Uspeh jim pomeni nagrado za skupno delo, za ponavljanja brez konca, za izvajanje utrudljivih tehničnih vaj, spoznavanje harmonskih problemov skladb, piljenje interpretacije... Ob tem so poudarile tudi, da so vesele, da jim tudi novo vodstvo Osnovne šole Tabor Logatec omogoča zares dobre pogoje za delo.

Zdravko Novak, ki zbor vodi od njegove ustanovitve, pa dodaja, da uspeha zbora ne gre enačiti z doseženim številom točk na tekmovanjih. *»Največji uspeh našega zbora je, da smo že deset let skupaj in da se imamo še vedno radi. Uspeh je, da je zbor v zadnjih letih vse številnejši, zdaj šteje 35 pevk, pevke vanj prihajajo in ne odhajajo! Uspeh je, da želimo naprej, da smo se pripravljeno še bolj potruditi in skupaj razvijati zborovski ansambel, da bo dosegal še boljše umetniške rezultate.«*

Takole zazrt v prihodnost je ta zbor, ki po napornih tekmovalnih dnevih zdaj pripravlja program za nastop na logaškem koncertu Vlada Kreslina. Po novem letu pa se bo na intezivnih vajah lotil študija novih skladb, ki jih boste poslušalci lahko slišali na njihovem letnem koncertu.

Branka Novak

Koncert s Floro

Sredi novembra je Ženski zbor Flora iz Begunj pripravil celovečerni koncert v prenovljenem kulturnem domu v Cerknici – z »Notranjsko v gosteh

Prenovljena dvorana omogoča nekolikanj boljše zvočne možnosti kot pred obnovo. Bistvena pridobitev tega kulturnega hrama so sicer servisni prostori v zaodrju, ki jih prej pravzaprav ni bilo. Cerknica je tako vendarle (spet) dobila osrednjo kulturno hišo. Od jeseni sem, ko so zgradbo predali namenu, se v njej vsak mesec odvije več kot deset kulturnih dogodkov. Verjetno bo to postalo osrednje prizorišče tudi za pevske in druge glasbene prireditve, sploh če se bodo zaprla vrata zelške cerkve za profane glasbene dogodke.

Pevke »Flore« letos praznujejo desetletnico delovanja.

Na koncertu so odpele dvanajst pesmi, tudi tako zahtevne, kot so, denimo, Maškovi Mlatiči. »Notranjska« je ubrala za spoznanje manj zahteven, a utrjen program, od Devove Meglice prek Srebotnjakove Vesne, Aljaževe Oj, planine do Venturinijeve uglasbitve Gregorčičevega Znamenja. Prav z Znamenjem se je zbor s solistko Eriko Marolt poklonil spomenu stote obletnice smrti Goriškega slavčka.

Prijateljstvo, stikano pred leti z gostovanjem Flore pri »Notranjski« v Gor. Logatcu, se je po koncertu iskreno razvnelo. Bog daj še kakšno tako srečanje!

Jago

Grajski večer jazza

V Klubu Grajski park je konec novembra gostoval jazzovski kvartet

Zanimivi večeri v Grajskem parku se nadaljujejo. Tako je 25. novembra prišel v goste Kvartet East, ki nam je predstavil mednarodni jazz projekt, s katerim je že prepotoval del sveta, ustavil pa se je tudi v Logatcu. Tu so jih sprejeli jazzovski navdušenci – občinstvo, ki pride na glasbeni večer v Grajski park večinoma »na pamet«, a do zdaj ni bilo razočarano. Jazzovski projekt je navdušil poslušalstvo tudi zato, ker v njem nastopajo mladi glasbeniki, med njimi dva Slovence, predvsem pa zaradi nezadržnega vrenja improvizacijskih idej, ki so jih na odru oblikovali **Igor Bezget**, kitarist, **Igor Lumpert**, saksofonist, **Janek Gwizdala**, električni basist, in **Ferenc Nemeth**, bobnar.

Navdih za skupno muziciranje in nastopanje je četverica našla na newyorški sceni, ki je že dlje časa najvplivnejša jazzovska scena današnjega časa. Improvizacija in dopolnjevanje solističnega muziciranja, ki sta na trenutke spominjala na free-jazz, v veliki meri pa ju preprosto opredeljujemo kot »improvizirano glasbo«, sta pokazala dobro mero »okusa« ali »primernosti«, s čimer mislim, da je bilo glasbeno popotovanje vsakega posameznega člana opredeljeno s skupnim občutenjem muziciranja. To so potrjevali izdelani začetki in konci sekvenc in zaključki skladb. **Igor Bezget** na kitari je zagotovo dominiral v svoji predstavitvi, tudi madžarski bobnar **Ferenc Nemeth** je na trenutke vzbudil odobravanje tudi med nastopajočimi, medtem ko je **Janek Gwizdala** v svojem »ležernem« slogu profesionalno podpiral muzikalno osnovo in ustvarjal zvok, ki ga kvartet ima. Nekoliko manj je v tej zasedbi prišel do izraza **Igor Lumpert**, ki ga poznamo iz nekaterih drugih projektov kot izjemnega solista. Tokrat sicer v Logatcu ni bil v ozadju, vendar smo morda pričakovali večji delež njegovega ustvarjalnega potenciala. Seveda, dopuščam možnost, da je bil to

Kvartet East na odru Kluba Grajski park.

Foto: P. Sark

tudi namen, saj je kljub pihalu večer vendarle najbolj izvenel kot kitarski večer.

Vsekakor lep večer z glasbo, ki jo v Logatcu slišimo premalokrat. Res pa je, da zahteva ta glasba pozornega poslušalca in skorajda tako koncentracijo med občinstvom, kakor jo dosegajo izvajalci.

KraS

Ja, Rečanova Milena...

Pa tako malo vemo v Logatcu o njej

Milena Merlak Detela

O Mileni Merlak Detela vemo v Logatcu prav malo. Vendar jo Denis Poniž označuje kot eno najpomembnejših pesnic v emigraciji in posredovalko kulturnih vrednot še posebno v nemško govoreči kulturni prostor. Milene, ene izmed Rečanovih dvojčic iz Žibrš, se spomnim iz logaške nižje gimnazije. Bila je med najbolj pridnimi učenci na šoli. Spomin mi uhaja na dva z njo povezana dogodka.

Prvi je povezan z uro risanja, ki se nam je razpotegnila na ves popoldan. Potem ko sta sestri Milena in Zvonka prepričali profesorja risanja, da smo odšli v šolo v naravi, smo jo ubrali vse do Rečana. Ne spomnim se več, koliko motivov smo vrisali v svoje skicirke. Spomnim pa se, da smo na gostoljubni Rečanovi domačiji »pozabili« dobrodušnega profesorja risanja in se vsak po svoje pozno vrnili domov.

Drugi, še bolj živ spomin na Mileno zadeva nekaj let kasnejše dogodke iz študentskih let. Oba sva bila študenta na Filozofski fakulteti. Vsak na svojem povsem drugačnem študijskem oddelku. Mimo samo bežnih pozdravov ob srečanjih so nas povezovale tudi skupne ure pri obveznem »pranju možganov«, ki

smo jih mnogi sprejemali rutinsko. No, ne vsi! Tako se spomnim Mileninega »upora«, ki smo ga vsi pozorno, sicer vsak po svoje in zase na tiho občudovali. Upala si je predsedstvu konference glasno ugovarjati. Jasno si je dovolila izraziti svoj pogled na svet in ljudi okoli sebe. Po tistem nastopu, ki je mnoge vznemiril, o Mileni nismo slišali kaj dosti več. Kasneje smo ugotovili, da je emigrirala. Takratni politični režim je občutila kot nezno breme.

In kdo je še, žal, ta pokojna in še vedno premalo znana pesnica? »Njena lirika je izrazito intimna, prtajena, včasih na robu hermetičnosti; njena stalnica pa je izjemen posluš za človeka, zato se nenehno dotika vprašanja, kdo sem?« je zapisal dr. Denis Poniž.

Ne nazadnje naj se ustavim še ob Svetu svitanja, literarnem večeru v spomin na pesnico Mileno Merlak Detela v avli OŠ Tabor Logatec 10. novembra. Vsem, ki so sodelovali pri snovanju in izvedbi čudovitega večera od srca čestitam. Polna avla zbranih pa me je prepričevala, da tudi Milenina pesem pomirja in vzpodbuja k razmišljanju.

In kaj pravi v svoji pesmi Iz biografije: *Prve korake sem naredila z desno nogo. / (Rekli so mi, da je prava.) / Kmalu sem z desno nogo tekla. / V petem razredu / smo se učili korakati z levo. / (Rekli so mi, da je prava.) / LEVO, LEVO, LEVO... / Nisem se mogla naučiti.*

(Iz zbirke Svet svitanja, Mohorjeva založba Celovec, 1997)

Pavle Mihevc

Odstrli Svet svitanja

»*Odkar sem videla,/ da se sonce joče in veseli/ s svojim dnevem,/ mu zaupam ...*«, je napisala **Milena Merlak Detela (1935 – 2006)** na začetek pesniške zbirke *Svet svitanja* (Mohorjeva, 1997), v kateri je objavila prerez svojega 40-letnega literarnega ustvarjanja

S pesničnimi verzi je Bojana Levinger, pesničina nečakinja, pobudnica in povezovalka spominskega večera 10. novembra tudi začela literarni večer v žlahten spomin eni najpomembnejših predstavnic slovenske povojne izseljenske literature, prevajalki, posredovalki kulturnih vrednot in ustvarjalki tudi v nemškem kulturnem prostoru, dobitnici ugledne avstrijske literarne nagrade Theodorja Koernerja, pesnici velike nadarjenosti in globine in sorodnici, v Žibršah rojeni Mileni.

Milena Merlak Detela je umrla nenadoma, nekega poletnega dne; konec oktobra so se od nje na žalni seji poslovili člani Društva slovenskih pisateljev. Bojana pa je od nekdanj želela »da bi nekega dne v njeno čast skupaj s prijatelji v literarnem društvu pripravila recital njene poezije, z Mileno razpravljala o tem – kaj že je mislila z verzom *Tvoja neskončnost podaljšuje mojo končnost ... in s ponosom prisluhnila njenim izvirnim mislim, kritičnemu odnosu do sveta, ki ga je vedno tako živo znala razložiti.*«

Žal, takega večera ljubitelji literature in sorodniki niso dočakali. Smo pa zato vsi, ki smo do zadnjega kotička napolnili avlo OŠ Tabor Logatec tisti petek na topli jesenski sceni lučk, srečali pesniško dušo Milene. Milenine pesmi in tekste, ki jih je v večer poezije in glasbe z vezilom v celoto prefinjeno spletala povezovalka Bojana, so odlično interpretirali člani in članice Literarnega društva Zeleni oblaki. Glasbo, ki jo je imela Milena rada, je v žameten spomin prinašala skupina Kosmato srce.

»Bil je večer, ko so se srečali odmevi duš od tu in tam. Zlili so se,« kot je rekla Bojana, »v eno samo neskončno povezanost, nas pomirili in nam dali vedeti, da bo ta povezanost neskončna, pa kjerkoli

Milenine pesmi so odstirali Zeleni oblaki.

že smo. Milena bo vedno z nami. Njen izjemen posluš za človeka, njena povezanost z domom in domovino, njena tradicijo, njen odgovoren odnos do narave, njena ljubezen do Boga in njena bolečina ob dojemljanju sodobnega krutega sveta.»

Tisti večer smo spoznali Milenin izjemen pesniški in intimni svet, ki sta ga stkala s pisateljem Levom Detelo. Skozi verze smo spoznavali njeno sestro-dvojčico Zvonko, ki je ta večer doživljala zagotovo najbolj čustveno, ljubili smo in sovražili, spoznali krhkost Milenine pesniške duše in senzibilnost dojemljanja sveta. »Vse njene pesmi so razgibane, prepletene z globokim čustvovanjem, do izraza pridejo tudi najtišji, najbolj pomenljivi toni. Srečamo se tako z njenim najintimnejšim dojemljanjem sveta, v katerega je največkrat ujeta njena ranjena pesniška duša, kot tudi z njenim kritičnim odzivom na dogajanja v javnem svetu. Oba svetova je Milena zmogla preseči in ju združiti v izvirno pesniško stvarnost,« je

povedala Bojana.

Naenkrat se je zdelo, da pesnica Milena sedi med nami, da sama pripoveduje zgodbe s paše, zgodbe z žibrških bregov, ki jih je imela tako rada, zgodbe s Filozofske fakultete, kjer je študirala primerjalno književnost in psihologijo in spoznala moža Leva. Da pripoveduje svojo zgodbo Desetnice in zdomstva. In od tu ni bilo več daleč do vprašanja, ki si ga je postavila: »Do kdaj in do kje je obujanje spominov potrebno? In katerih? In na koga? In na kaj?«

Spominski literarni večer je logaški javnosti odstrl pogled na ustvarjalno in življenjsko pot še ene pomembne osebnosti, ki jo Logaščani premalo poznamo. Vsi, ki smo se večera udeležili, smo uživali v globoki sporočilnosti njene ustvarjalne literarne nadarjenosti, ki so jo, žal, prepozno priznali tudi umetniški krogi v slovenskem kulturnem prostoru.

Branka Novak

Zeleni oblaki na vozu časa

Na Ta veseli dan kulture 3. decembra je 13 članov in članic Literarnega društva Zeleni oblaki z literarnimi deli pokazalo, kako so se spreminjali v času

Letošnja literarna branja smo sicer začeli 8. februarja v knjižnici, tematsko v barve ujeli literarni večer 25. maja pri čevčanski cerkvi in 20. septembra s poezijo in prozo na temo praznikov nazdravili prazniku Občine. Na zadnjem literarnem večeru pa smo tudi iztekajočemu se letu v pozdrav v ospredje postavili čas. Tisti prejšnji in sedanj, v nekoč je bilo in danes je. Ljubiteljem literature, ki so do zadnjega kotička napolnili Knjižnico Logatec, smo namreč pokazali začetke našega literarnega ustvarjanja. Prebrali smo prve literarne poskuse, stihe, ki so polnili zvezke, ki smo jih skrivali pred nepovabljenimi bralci, prelistali smo porumenele papirje, z roko napisane rime, osnutke zgodb in hkrati z branjem novejših del

želeli pokazati, kako se kot ustvarjalci spreminjamo skozi čas.

Kaj smo napisale pred dvajsetimi in več leti in kakšne so najnovejše pesmi in teksti, smo predstavile **Barbara Bezek Rot, Francka Čuk, Mateja Hajdinjak, Nada Kržan in Branka Novak**. Katere estetike so nam še vedno pri srcu, kateri pesniki še vedno vzorniki? »Če hočemo ali ne, je tako,« je povedala **Bojana Levinger**, ki je na podlagi Kosovelovih napisala dvoje Ciklam v kar dolgem premoru let. »Drugače je na primer z mlajšimi avtorji, pri katerih včasih niti ni mogoče iskati preteklega ustvarjalnega časa. Je samo sedanjost,« je povedala v uvodu k branju najmlajše trojice avtorjev voditeljica večera **Anja Sedej**. Tak je mladi **Tim Uršič**, ki

v eni svojih pesmi pravi: "Radiram, radiram, radiram ... /kako, da ne zradiram tistih besed?/ Tudi **Kaja Pregrat**, ki je prebrala na osnovnošolskem natečaju nagrajeno ljubezensko pesem, je povedala, da se ji danes z očmi osemnajstletnice "zdi precej patetična in je nimam več za svojo". To je bilo jasno tudi poslušalcem, saj so njeni novi teksti polni sodobnega jezikovnega in slogovnega uokvirjanja. O pesmih in zgodbah, ki so svoj konec doživele pod ostrimi čačkami prečrtanega, smo slišali veliko tisti večer in o estetikah, ki jih danes ne bi več priznali za svoje ... Ali kot je rekel **Tine Vučko**: "Moji prvi pesniški poskusi so tako patetični in skrupucani, da jih resnično ne kaže obelodanjati pred publiko." Zato pa je njegova sedanjost toliko bolj navdihujoča, tudi ko gre za prepesnitev pesmi brez oblike kolegice iz društva Vande Lavrič v sonet. Preteklost pa je bistven del sedanjosti avtorice **Tilke Jerič**; odlomke je brala iz svojih dveh knjig.

Ta praznični adventni večer so ljubitelji literature slišali, kako različno ustvarjalno se avtorji odzivamo na dotike časa. Vsak na svoj način. Tako smo v glosi **Marcela Štefančiča** slišali, kateri volilni slogan mu je bil najbolj všeč, in s tekstom **Vande Lavrič** spoznali dve jutri, ki ju loči trideset let. **Ana Balantič** je začela s soneti, klasično formo, danes pa, ko ima za sabo zbirko Modra srebrina, začenja iskanje novega v pesniškem izrazu.

Zelenooblaški literarni večeri so vedno tudi bogato glasbeno opremljeni. Glasbeno muzo so tokrat pripeljale med verze vokalistke **Ana in Špela Kavčič** ter **Karmen Kunc**. To je bil njihov prvi javni nastop, ki je razglašal lepo glasbeno bodočnost. –

Ogrevanje pred decembrskim branjem.

Foto: Vl. Kržišnik

Bil je žameten, malo nostalgichen, predvsem pa ustvarjalno bogat literarno glasbeni večer, ki so mu čar dajale tudi sveče in zlato rdeča adventna scenografija. Pred zelenooblaško literarno družščino pa je zdaj izdaja drugega zbornika Čas besed v oblak ujet, v katerem bomo objavili tekste, ki smo jih brali na letošnjih literarnih večerih. Zbornik bo javno predstavljen na slovenski kulturni praznik leta 2007.

bn

Duhovni odsevi

Več kot zmorejo videti oči

Miklavž se je resno pripravil.

Predšolskih otrok, med katere je bil pri uri verouka povabljen kot Miklavž, ne gre podcenjevati. Biti je treba pozoren na

Dobri Miklavž.

Foto: T. Rupnik

najmanjše podrobnosti, kot je lahko izdajalski poročni prstan pod prosajno belo rokavico ali elastika, na katero je napeta brada, pa se izmuzne izza ušesa. Sicer če se po nerodnost primeri kaj takega, je z dobro besedo moč najti pot iz precepa. Otroci namreč vseeno vidijo to, kar želijo videti – Miklavža.

In ko vstopi Miklavž v pravšnji opravi, so skrbi odveč. Kako otrokom zažarijo oči, kakšno neizmerno pričakovanje sije iz njih. In gre kar samo od sebe. Zapojejo, sprašujejo in poslušajo. O šibi, ki naj jo Miklavž še prinaša – toda, ali naj izpraši hlače ali je dovolj, če je le zatakajena na vidnem mestu, kot klic k poslušnosti, vzpodbuda k prepoznavanju med dobrim in zlim? In kaj so v tej zgodbi parkeljni, podoba česa? Teme, ki jo le dobrota more razsvetliti? Eno je jasno. Ko Miklavž povzdigne svoj glas, parkeljni obležijo v krču strahu. Čemu služi in kaj prinaša molitev – ne kot pokora, ampak kot orodje umirjanja in govornice srca v prepoznavanju dobrega?

Zdi se, da jih tisto o darilih še najmanj zanima. Je napačno ocenil? Sprašujejo in iščejo nekaj več, kot pa obljublja pričakovane igrače. Je to varnost v skrivnosti Miklavževega poslanstva? Kaj že slutijo resnico, da je Miklavž brez njihovih staršev povsem brez moči? Le-ti sedijo zadaj za njimi, zato spregovori še njim. Naroča

jim, naj mu prihodnjič tudi oni pišejo. Zaposijo naj darove potrpežljivosti, razumevanja, pozornosti in ljubezni do svojih otrok. Tistega, česar se ne da kupiti, in je zato najdragočenejše. Tistih darov, ki jih položijo v otroke, da jih spremljajo skozi vse življenje... Zaključuje in umirja živžav, skupaj zmolijo še k angelu varuhu, in ko se poslavlja, ga spremlja prešerna pesem.

Pred vrati stoji ena od medicinskih sester Doma Marije in Marte. Še varovance doma naj bi obiskal, ko je ravno pri delu. Vstopi tedaj Miklavž v sobo, v njej že leta leži nepokretna gospa devetdesetih let. Pogleda se srečata, dolgo se zreta. Miklavž iztegne roko, njena dlan je topla in tako krhka. Držita se brez besed. Pa saj jih ni bilo treba, vse so povedale njene oči, iz katerih so privrele solze. – Tisti večer je v slabi uri potegnil lok. Od razigranega otroštva do pozne jeseni življenja, v njegovem najžlahtnejšem – v slutnji tistega več, kot morejo videti oči.

Tudi letos se mu je zdelo za malo, ko so trgovci potisnili Miklavža v družščino dobrih mož, ki kupuje jo v trgovskem centru na robu mesta, če se le da v nedeljo; takrat je namreč ceneje. In ni se vznemirjal; je pa raje prisluhnil pismom staršev, ki so do kraja vsi želeli, da bi Miklavž trosil predvsem tisto najdragočenejše.

Jan Mihevc

Ali me imaš rad?

O ljubezni, prostovoljstvu in življenju na enem mestu – na 12. dobrodelnem karitasovem koncertu v Rovtah

Karitasov dobrodelni koncert je na zahvalno nedeljo v Dom krajanov v Rovte privabil več kot 250 ljudi. Polna dvorana ljudi, ki jo je bilo z odra gotovo prav lepo pogledati, je z zanimanjem spremljala koncert, ki mu je organizator – župnijska Karitas Rovte – letos namenil naslov: Ali me imaš rad? Vezno besedo o ljubezni sta tako pletla domačina Miha in Rezka Kavčič.

Začeli so najmlajši, učenci POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev z igrico (in pesmico) o Zvezdici Zaspanki, ki sta jo režirali učiteljici Rezka in Tjaša. Domači mladinski cerkveni pevski zbor je zapel pod vodstvom Martina Logarja, za njimi je na klavirsko harmoniko zagodel obetavni Matej Erjavec. Kasneje je zaigral še na diatonično Venček slovenskih ljudskih. Pesem o Sloveniji in njenih ljudeh je zaigral ansambel Bloški odmev, tri poskočne pesmice: o miški, strašnih razbojnikih in pikapolonici pa so razigrano zapeli pevci Otroškega zbora GŠ Logatec ob klavirski spremljavi zborovodkinje Tanje Žagar. Miro Božič je poslušalce očaral z neverjetno improvizacijo na temo gregorijanskega koral, petošolka Saša je zapela kar sama brez spremljave. Ansambel Svetlin je po polki navdušil z valčkom Slovenija, od kod lepote, tako da so morali dodati še eno. Msgr. Tone Kompare je zbrane nagovoril s prijazno besedo o ljubezni in življenju. Poudaril je, da imamo toliko življenja, kolikor imamo ljubezni, ter da je prihodnost slovenskega prostora v razvoju prostovoljstva. Vokalna skupina Mavrica iz Dobropolja je pela o iskrenih ljudeh, trinajstletni nadebudni pevec David z Bleda pa (kajpak) o mladostni zaljubljenosti. Dve Ani (ena harmonikarka, druga pevka) sta zaigrali in zapeli eno skupaj, drugo pa je harmonikarka, sicer srebrna s tekmovanja diatoničnih harmonik Ljubečna 2006, zagodla in zapela kar sama. Vokalna skupina Cantamus je pela pa o zvezdah in priredbo Kreslinove Dekle moje,

Mavrične pevke iz Dobropolja.

Foto: M. Bogataj

pojdi z menoj.

Koncert so v zares prijetno veselem vzdušju zaključili člani obeh ansamblov z Avsenikovo Golico. Po koncertu so se nastopajoči zadržali v dvorani ob prigrizku, ki so ga pripravile in postregle prijazne domačinke. Morda za konec še to. Ko sem prisostvovala dobrodelnemu koncertu, se nisem spraševala, koliko organizacijskega dela je imel tajnik župnijske Karitas Rovte Hieronim Kavčič (s sodelavci), da je bil koncert tak, kot je bil: ravno dovolj dolg (slabi dve uri, kar je redkost med večkrat razvlečenimi dobrodelnimi koncerti) in živahno obarvan z različnimi (dobrimi) glasbeniki. Vzorno.

GM

Za mir in pokoj

Poslovilne in pogrebne navade med preteklimi in sedanjimi časi

II.

Društveno slovo pa sedmine

Vsi pogrebni običaji, seveda, se niso spremenili čez noč. Kolikor bolj je bil kraj oddaljen od Logatca, dlje so se ohranjali stari pogrebni običaji. Tako še danes gasilci ohranjajo običaj častne straže ob pokojniku in častne čete ob pogrebnem sprevodu. Podobno ravnajo tudi lovci. Zelena bratovščina nosi ob slovesu za klobukom smrekovo vejico, ki jo po častnem strelu ob oglašanju roga spusti v odprti grob. Ob pogrebu strojevodij velja še vedno navada, da se z železniške postaje oglasi sirena v poslednje slovo.

Ob slovesu od pokojnikov se je pred leti pričelo uveljavljati tudi pevsko slovo s pevci; najprej samo ob smrti člana, nato pa vse bolj pogosto po želji svojcev. V začetku je bilo slovo s pesmijo le pri bolj pomembnih ljudeh in s sedmino, kamor so poleg svojcev povabili tudi pevce in ministrante. Župnik se je sedmine le redko udeležil, in še to le na posebno povabilo svojcev.

Z godbo in sindikalnim dinarjem

Neverjetno, toda resnično: pričelo se je pred leti iz političnih razlogov. K uveljavitvi pihalnega orkestra na pogrebih je pripomogel prepir med občinskimi sindikalnim svetom in delovno organizacijo KLI. Pomiritvi je bil namenjen predlog na zboru delavcev in na delavskem svetu Stavbnega pohištva za t. i. sindikalni dinar. Sindikalni dinar je nato prevzel celoten KLI, kasneje pa še Valkarton.

Pihalni orkester je za sindikalni dinar moral sprejeti obvezo, da bo z orkestrom sodeloval na pogrebih. Ta odločitev je pihalnemu orkestru prinesla nekaj denarja za njegovo delovanje, vendar pa tudi dolgoletno sitno obvezo za spremstvo ob pogrebih. Kako težko je bilo v določenih primerih ugoditi željam svojcev in zbrati dovolj godbenikov za pogreb, je vedelo samo vodstvo godbe. Seveda, naročnikom ni bilo pomembno, da orkester nima primerne zasedbe; pač, na pogrebu je morala biti godba!

Ščasoma, zlasti po osamosvojitvi Slovenije, je ta običaj

Godba je bila na pogrebih kar nepogrešljiva.

dokaj splahnel. Orkester je postajal vse kakovostnejši, od sindikalnega dinarja pač ni bilo dovolj za kritje stroškov. Tako velik in kakovosten orkester je v spremenjenih okoliščinah gospodarjenja zahteval drugačen način financiranja, ki ga danes uresničuje občina Logatec z nekaterimi sponzorji.

Od poslovilnih vežic naprej

Da se pogrebni običaji spreminjajo in da se bodo spreminjali še naprej, opazimo že s pojavom prve poslovilne vežice

v Dolenjem Logatcu. Ta je bila ob izgradnji odprta vsem vetrovom in tako zelo neprimerna za logaške zimske razmere. Šele zasteklitev in čajna kuhinja sta ponudili zavetje svojcem ob slovesu od pokojnikov. Če je bila mrliška vežica spočetka večinoma prazna, poteka danes slovo od pokojnikov običajno kar v mrliški vežici. Tako se bodo pogrebni običaji še naprej spreminjali, saj so predvidene gradnje poslovilnih vežic tudi vse tam, kjer jih doslej še ni.

Albin Čuk

Angola v Afriki – tam daleč in tako blizu

Dežela uboštva, revščine, bolezni, dežela prijaznih in odprtih ljudi z izrednim čutom za pomoč bližnjemu

Afrika! Dežela, ki je sinonim za uboštvo, revščino, bolezni. Dežela, po kateri sem hrepenela, da bi jo enkrat obiskala, doživela in preživela določen čas z domačini. Sanje so prešle v stvarnost, in tako sem se s skupino mladih pod vodstvom p. Jožeta Andoljška odpravila na čudovito pot. Angola je bila veliko lepša, odprta in prijaznejša, kot sem pričakovala. Človek se odloči za misijonsko poslanstvo, da bo tam bogatil ljudi, jim pomagal in jih sprejemal takšne, kot so. A več, kot sem dala, več sem od njih prejela.

Tri tedne sem preživela na misijonu Cacucaco, kjer delujejo sestre salezijanke pod vodstvom naše sestre Zvonke Mikec. Tam sta delovali tudi dve slovenski laiški misijonarki: Renata Vajngerl in Simona Zupan. Poslanstvo salezijank je v vzgoji in izobraževanju. Vodijo vrtec, ki skrbi za 200 otrok, ter osnovno šolo, kamor hodi 1500 otrok in mladih. Organizirajo pa tudi večerno šolo opismenjevanja za odrasle ženske ter tečaj šivanja. Šola in vrtec pod okriljem salezijank omogočata brezplačno izobraževanje za najbolj revne ob sponzorstvu »botrov«, ki z mesečnim prispevkom omogočajo otrokom in mladim osnovno izobrazbo.

Že prvi stik z domačini me je prepričal. Ljudje so prijazni, odprti, ponudijo tudi tisto, česar sami nimajo, ali so si s težavo pridobili. Želijo si tvoje pozornosti in sprejetja. Izredno so me obogatili otroci s svojo iskrenostjo, ljubeznijo in zaupanjem. Otroci si želijo objema, dotika, želijo biti ob tebi in te spremljati. Večino časa sem preživela prav z otroki – v vrtcu, šoli in v popoldanskem času, ko smo skupaj odšli na plažo, tam igrali nogomet ali se igrali na ulici. Tudi v Angoli je nogomet izredno popularen. Otroci si običajno naredijo žogo iz živalskega mehurja ali iz raznih odpadnih delov oblačil, papirja... K nogometu so prihajali mlajši in starejši – od 5 do 20 let. Nihče ni ostajal ob robu igrišča, vsi smo igrali; včasih tudi po 20 in več. Tu ni pomembno, koliko golov zabiješ, pomembno je to, da si z njimi, da z njimi igraš in jim podariš košček svojega časa. Otroci v vrtcu so še toliko bolj

Magda z otroki iz misijona Cacucaco v Angoli.

prisrčni. Najbolj me je presenetilo to, da dobijo vsako jutro za zajtrk mlečni riž in nihče nikoli ne pusti zrnca riža, nihče se ne pritožuje: »Oh, spet ta riž!« So stvari, ki te ganejo in ki so ti nerazumljive. Prav tu človek spozna, da se da z majhnimi stvarmi preživeti, da ne potrebuješ vsega, kar si želiš, da se lahko umiješ z vrčem vode in nasitiš z majhnimi obroki. Še vedno je veliko revščine, lakote ter bolezni. Ljudje živijo iz rok v usta, iz dneva v dan, o kakšnem premoženju sploh ni mogoče sanjati. Kljub temu, da nimajo skoraj ničesar, so srečni. Srečni so, da živijo, da imajo drug drugega in da si vzamejo čas drug za drugega. Imajo izreden čut za pomoč, že otroke učijo in jih vzgajajo, da skrbijo za svoje bratce, sestrice ali širše sorodnike.

Na misijonu sem popoldan in zvečer vodila ambulanto za otroke, ki so imeli zdravstvene težave. Zanimivo, da je bilo prvi dan samo nekaj otrok, drugi dan jih nisem več preštela, nato pa jih je bilo že toliko, da sploh nisem vedela, kje bi začela. Veliko je bilo opraskanin, odrgnin, turon ter drugih infekcij kože. Ljudje, še posebno otroci hodijo bos, veliko je smeti in

pločevink, na katerih dobijo rane. A kljub temu, da živijo v slabih higienskih razmerah, se jim rane neverjetno dobro celijo. So zelo odporni, saj pravijo, če otrok preživi do 5. leta starosti, postane izredno imun in se laže bori proti boleznim. V Angoli je veliko infekcijskih bolezni: malarij, hepatitis, aids, še vedno se pojavljata gobavost in kolera. Z zdravstvom so težave, ljudje morajo vse storitve plačati, za kar pa večina nima denarja. Tako si pomagajo z domačimi zdravili ali pa se obrnejo k vraču, ki jih skuša pozdraviti. Smrt sprejmejo kot del življenja – se pač rodi nov otrok!

Izredno sem občudovala misijonarje, ki podarijo svoje življenje za bližnje in živijo evangelij na vsakem koraku. Resnično jih je Bog poslal tja, da ga oznanjajo in pričujejo o Njegovi neskončni ljubezni.

Delo na misijonu me je izredno obogatilo, spremenilo moj pogled na Afriko in na ljudi, ki tam živijo. Pridobila sem veliko lepih izkušenj in novih spoznanj v globoki hvaležnosti, da sem imela možnost preživeti nekaj časa med drugače mislečimi ljudmi.

Magda Mihevc

Bodi pozdravljen, sv. Miklavž!

December je čas pričakovanja, je čas razmisleka in novih sklepov za boljši jutri, za boljše leto, ki prihaja. Je mesec teme, noči, in je mesec kratkih utrinkov sončnega dne, luči. Predvsem pa je – v sodobnem svetu – to čas mrzličnih nakupov, veselega obdarovanja, svetlikajočih se luči, reklamnih napisov, veseljačenja in pokanja. Navkljub trušču, ki ga obdaja, je to gotovo eden najlepših mesecev za otroke, ki željno pričakujejo darila in sladkih dobrot.

Za pridnost in ubogljivost jih najprej obdari sv. Miklavž.

Letos so se ga najprej spomnili z Miklavževim sejmom, ki je bil na toplo petkovo popoldne. Tudi letos ga je v sodelovanju z Miklavževim vrtcem, skupino Nazaret, OŠ 8 talcev, OŠ Tabor, trgovino Sadje in zelenjava (iz stojnice pri Krpanu) in Slaščičarno Kljukec ter Vzgojno varstvenim zavodom Logatec pripravilo Društvo prijateljev otrok in mladine Logatec, ki je k nastopu povabilo tudi pevca Mateja s predstavo Pika Poka in lajnarja.

Praznični dogodek Miklavževanja se je na torkov večer zaključil z obiskom pravega sv. Miklavža, ki je s polnim košem dobrot, z nastopom Otroškega pevskega zbora sv. Nikolaj in gledališke skupine Nazaret razveselil številne otroke, ki so se mu na ta praznični večer

pridružili v dvorani Narodnega doma in najprej spremljali računalniške težave angelov, katerim so malce ponagajali dobrodušni parkeljni, nato pa so se razveselili nagovora sv. Miklavža, ki jih je pohvalil in obdaril ter obljubil, da prihodnje leto spet pride.

NevMa

*Miklavž z angelčki in košem dobrot.
Foto: D. Malavašič*

Športni kalejdoskop

Na poti proti prvi ligi

Nove točke na poti proti I. slovenski namiznoteniški ligi

V soboto, 4. novembra, so oslABLJENE igralke NTK – Logatec (poškodba Nine

Špruk) gostovale v Pomurju in zabeležile nove štiri točke na poti proti prvi namiznoteniški ligi – ženske:

NTK RAKUŠA – NTK LOGATEC 3 : 6

NTK KEMA – NTK LOGATEC 2 : 6

36. mednarodno prvenstvo Varaždina

Na trodnevem turnirju v Varaždinu je 12. novembra nastopilo 415 kadetov in kadetinj iz Črne Gore, Bosne in Hercegovine, Italije, Hrvaške in Slovenije. Zelo velik uspeh je dosegla ekipa mlajših kadetinj v postavi Nina Zupančič in Katja Gutnik. Ekipa je osvojila tretje mesto.

V posameznem delu pa so se igralke NTK Logatec uvrstile: na 4. mesto Nina Zupančič, ml. kadetinja, na 11. mesto pa Katja Gutnik, ml. kadetinja

14. Mednarodni namiznoteniški turnir Antun Tova Stipančič

Na 14. mednarodnem namiznoteniškem turnirju Antun Stipančič v Zagrebu je nastopilo 511 tekmovalcev iz 91 klubov iz dvanajstih evropskih držav. Turnirja se je udeležilo tudi 15 igralcev NTK Logatec, ki so v močni mednarodni konkurenci prikazali veliko borbenost in kvalitetno igro ter dosegli dobre rezultate.

Med mlajšimi kadetinjami: Nina Upančič 6. mesto in Katja Gutnik 9. mesto.

Med mladinkami: Sanja Smiljanič 9. mesto in Ana Verdinek 14. mesto.

2. Odprti turnir R.S. za kadete in kadetinke

NTK Logatec je v logaški športni dvorani organiziral 2. Odprti turnir Republike Slovenije za kadete in kadetinke, ki se ga je udeležilo 72 kadetov in 39 kadetinj iz 25 slovenskih klubov. Iz NTK Logatec je nastopilo 14 tekmovalcev, ki so pokazali lep napredek v igri in dosegli tudi dobre uvrstitve. Velik podvig je uspel enajstletni Nini Zupančič, ki je še kot mlajša kadetinja osvojila 3. mesto med starejšimi kadetinjami.

S podviga Nine Zupančič (prva z desne).

Rezultati: Nina Zupančič 3. mesto, Blaž Bončina 5. mesto, Miha Žigon 6. mesto, Katja Gutnik 7. mesto in Toni Kožul 12. mesto.

JaB

S čokolado na Himalajo

Janeza Levca, dolgoletnega alpinista, gorskega reševalca, gorskega vodnika in jamarja poznamo kot skromnega, vedno nasmejanega in dobrodušnega moža, vedno pripravljenega pomagati ljudem, jih spravljati v dobro voljo in jih osrečevati – Janez, sicer tudi nekdanji učenec OŠ 8 talcev, se je pred kratkim vrnil s Himalaje, kjer je osvojil 8210 m visoki vrh Cho Oju.

Janez, iskrene čestitke za opravljeni vzpon. Povejte, prosim, našim bralcem, kdaj ste se prvič srečali s hribi?

V gore sem začel hoditi s svojimi šestimi leti. Prvi večji vzpon sem opravil z očetom na Snežnik (1796 m).

Kdaj ste začeli plezati in kdaj ste dobili naziv alpinist?

Plezati sem začel v sedmem razredu osnovne šole. Naziv alpinist sem dobil po uspešno opravljenem izpitu 25.12.1981.

Koliko alpinističnih vzponov ste do sedaj opravili in v katerih gorstvih sveta ste že plezali?

Za seboj imam 788 vzponov. Večino sem jih opravil v domačih gorah, nekaj v italijanskih Dolomitih in Visokih Turah ter švicarskih in francoskih Alpah. Pot me je zanesla tudi v grško Meteoro in na škotsko višavje. Visoke vzpone preko pet tisoč metrov sem opravil na Kavkazu – Elbrus (5642 m), Severni Ameriki – Denali (6201 m), Južni Ameriki – Huascaran (6768 m) in na Himalaji – Cho Oyu (8201 m).

Septembra 2006 ste odšli z odpravo na Himalajo. S kakšnim namenom ste želeli osvojiti Cho Oju? Kako dolgo ste se pripravljali na ta vzpon? Kakšen je bil vaš trening?

Na ta vzpon sem se pripravljaval vzporedno s pripravami za letošnji Denali. Priprave so trajale leto dni z vsakodnevnimi treningi v vsakem vremenu in v vseh letnih časih. Osnova treninga je bil tek, sicer pa hoja in plezanje po domačih in evropskih gorah. V času slabega vremena pa sem treniral v fitnessu. Cho Oju me je pritegnil, ker je bil to moj prvi osemtisočak.

Kako je potekal vzpon?

Da bi srečno prispeli na vrh, je v baznem taboru tibetanski duhovnik blagoslovil tabor, člane odprave in višinske nosače. Tibetanci so zelo religiozni in veliko dajo na starodavne običaje, po katerih morajo vsi dobiti blagoslov gora, šele potem lahko stopijo v njihova naročja. Ko smo v nekaj dneh opravili vse potrebno, so odšle šerpe na višino 6300 m postaviti prvi višinski tabor. Za njimi smo se potem zvrstili do tabora še ostali člani odprave. Tam smo prespali ter se zopet vrnili v bazni tabor. Najpomembnejše je bilo, da smo se čim hitreje privadili na višino in redek zrak. Po nekaj dneh počitka smo se zopet povzpeli do prvega tabora, tam prespali ter se naslednji dan povzpeli na drugi višinski tabor na višini 7050 m. Tam smo zopet prespali in se nato vrnili v bazni tabor. Ko so nam šerpe postavile še tretji tabor, se je zgodba ponovila. Iz tretjega, najvišjega tabora smo se v enem dnevu povzpeli na vrh ter se vrnili do drugega tabora, kjer smo prespali. Na vrhu je bilo najlepše to, da smo imeli lepo vreme in res zelo lep razgled na Mount Everest.

Naslednjega dne sem prispel v bazni tabor utrujen, vendar zelo zadovoljen. Nato smo proslavili naše vzpone in srečno vrnitev v življenje. – Zaradi ogromne količine snega, slabega vremena in redkega zraka nas je od 100 alpinistov osvojilo vrh le 70, zato naš uspeh ni zanemarljiv.

Koliko časa je trajala vaša odprava? Koliko udeležencev je štela?

Sama odprava je trajala 46 dni (6 dni za na vrh in nazaj v ABC, ostalo priprava in vožnja in počitek). Člani odprave so bili: Danilo Tič – vodja odprave, Milan Romih, Dušan Debeljak, jaz in zdravnik Alfred Randall.

Kakšne temperature so vas spremljale in kako ste bili oblečeni?

V baznem taboru 5400m: +15°C / -18°C, v prvem višinskem taboru 6300m: +5°C / -22°C, v drugem višinskem taboru 7050m: -5°C / -27°C, v tretjem višinskem taboru: 7400m -8°C /

-30°C; z vrha nimam podatkov. – Oblečeni pa smo bili v puhasta oblačila – kombinezone.

Ali ste lahko spali v tako hladnem vremenu? Ste naleteli na kake hude ovire?

Glede na to, da smo imeli dobre puhaste spalne vreče, se je dalo kar dobro spati. V tretjem taboru pa nas je zaradi višine kar malo bolela glava. Tam kljub topli spalni vreči nismo mogli spati. – Kakih posebno hudih ovir pa ni bilo.

Kakšno hrano ste lahko jedli v visokogorju?

Vesetje in zadovoljstvo ob srečni vrnitvi v bazo po osvojenem Cho Oyu (v ozadju). Levo Cene Berčič, desno Janez Levca.

Na višini je vsakdo jedel, kar je imel najraje. Imeli smo tudi svojega kuharja in jedilnico (v šotoru). Predvsem pa smo jedli kremo juhe in čokolado. V baznem taboru pa so nam pripravili krompir, testenine in riž. Potrebovali smo zelo veliko tekočine. V baznem taboru s tem ni bilo težav, saj smo imeli močne gorilnike, ki so sneg hitro stopili. Večji problem pa nastaja više v gori, kjer je na voljo le manjši kuhalnik, ki le počasi stopi sneg, denimo, da smo stopili 5 litrov vode, smo potrebovali tudi 2 uri. Hrano – riž in testenine – smo skuhali že v baznem taboru, na višinskem taboru pa smo jo le pogreli.

Ali lahko taki vzponi pustijo tudi kakšne posledice?

Zaradi redkega zraka in nizkega pritiska se telo bistveno drugače odziva kot doma. Kri se v velikih višinah strjuje, celice telesa pa zaradi tega ne dobijo ustrezne hrane in hitreje odmirajo kot v dolini. Za premagovanje višinske bolezni in redčenja krvi smo si tako pomagali z aspirinom ali lekadolom. Zaradi mraza in redkega zraka lahko pride do pljučnega ali možganskega edema, ki lahko povzroči v najslabšem primeru celo smrt. Neredke so tudi podhladitve oz. zmrzline telesa in okončin. V hujših primerih omrzlin je treba celo amputirati prste na rokah ali nogah.

In vaši naslednji cilji?

Poskus osvojiti še kak osemtisočak.

Katera gora vam je doslej ostala v najlepšem spominu?

Cho – Oyu. Je pač to moj prvi osemtisočak in tudi tehnično ni zahteven: le 10 dni vožnje in hoda!

Zahvaljujem se Vam za čas, ki ste nam ga namenili.

Lorena Kunc, 8.d OŠ 8 talcev Logatec

Spet na Ljubljanskem maratonu

Med 4000 udeleženci Ljubljanskega maratona zadnjo nedeljo v oktobru so bili ponovno aktivni člani ŠD Trnovski Maraton, ki so se udeležili polovice maratona (21 km). Lep rezultat je dosegla Breda Kosmač, ki ji je uspelo izboljšati rezultat lanskega teka, saj je tekla pod dvema urama – 1.57.37; med 649 članicami je dosegla 218. čas. Nekoliko je bil razočaran Zlatko Zimšelj, saj se v teku ni spustil pod dve uri; s časom 2.05.37 je bil med 2200 udeleženci na 1784. mestu. Mnogo bolje se je odrezal Peter Kosmač s časom 1.38.31 in 544. mestom, in še bolje Ivan Pergovnik, ki se je s časom 1.33.56 uvrstil na 314. mesto. Zadnja dva sta tekla v okviru svojih trenutnih sposobnosti.

Poleg maratona in polmaratona je bil tudi rekreativni tek na 10 km, katerega se je udeležila naša prijateljica Špelca. Ta si je namreč prejšnje leto ogledala tekmovanje, ki jo je tako zagrabilo, da se je odločila in se letos preizkusila na rekreativnem teku. Njen čas 1.02.33.

Vzdušje pred tekom in ob njem so popestrili razni ansambli (Di stroj) in večje število navijačev kot v prejšnjih letih. Naslednje leto pa se bomo preizkusili na 21 in na 42 km. Kljub temu da se je tekmovanja udeležilo več tekmovalcev kot lani, pa ni bilo zaslediti novih obrazov iz Logatca. Nekaterim se je menda

Uteha po uspešnem maratonu.

zdelo štartnina predraga! – Vsi ljubitelji teka vabljeni na enkratno doživetje Ljubljanskega maratona. Zadnjo nedeljo v oktobru!

SkiVan

Ponovno po Vertovčevih poteh

Logaški planinci smo se 19. novembra ponovno udeležili organiziranega, letos že 6. pohoda po Vertovčevih poteh; pohod poteka vsako leto prvo nedeljo po Martinovi nedelji z izhodiščem pri hrastu pred vasjo Ustje. Letos je bil pohod organiziran pod okriljem Društva za odkrivanje in varovanje naravnih in kulturnih vrednot Matija Vertovca.

Na Vertovčevi poti.

Letošnjega pohoda smo se udeležili pod vodstvom Marinke Kozamernik, ki nas je s potjo seznanila že med vožnjo. Pot smo prešli po smeri, ki smo jo prikazali že v lanskem zapisu v Logaških novicah.

Kljub slabemu vremenu smo preživeli dan v prijetni družbi na delčku naše lepe domovine, zato vabimo, da se nam drugo leto pridružite, saj so tudi trenutki neponovljivi.

Marinka Petkovšek

Prek Stolpnika do Žičke kartuzije

Na prvo nedeljo v novembru se nas je za cel avtobus logaških pohodnikov odpeljalo pod vodstvom Jerneja Rusa v Slovenske Konjice, mesto cvetja in vina. O prisotnosti Rimljanov v teh krajih pričajo ohranjeni antični spomeniki. Prva pisna omemba Konjic je vezana na leto 1146, ko se omenja desetina v župniji. Konj, upodobljen v mestenem grbu, je že od nekdaj simbol Konjic; njegov kip smo videli tudi na mostu sredi trga. Na starem trgu se skozi vse leto vrstijo pomembni dogodki. V občini živi okoli 14.000 prebivalcev. Vlaganje v turizem in obnovo pomembne zgodovinske in kulturne dediščine daje današnjim Konjicam novo podobo. Konjiško turistično društvo je bilo med prvimi pobudniki sodelovanja Slovenije na evropskem tekmovanju Entente Florale, na katerem so leta 1998 tekmovala Konjice kot mesto in prejele zlato priznanje, Žiče kot vas pa bronasto.

Nadalje je naš obisk veljal Staremu gradu nad Konjicami. Prvi lastniki gradu so bili gospodje Konjiški, ki so se pojavili sredi 12. stoletja kot premožni plemiči. Od leta 1671 gradu ni nihče obnavljal, in ko je leta 1828 postal lastnik gradu Windischgraetz, je bil že v razvalinah. Razvaline gradu z obnovljenim stolpom še danes pričajo o nekdanjem mogočnem gradu nad Konjicami.

Po ogledu Starega gradu smo se z avtobusom peljali po cesti, ki vodi iz Konjic preko Konjiške gore do Tolstega vrha, Žičke kartuzije, Sojeka, Kamne gore in Frankolovega, kjer je izhodišče poti, ki vodi na Stolpnik (1012 m). Krenili smo po markirani poti in kmalu zavili na lovsko stezo ter prispeli na Nizek vrh, kjer je bilo za nami pol poti. Na več mestih je bila pot drsna, prekrita z listjem, in se je ves čas strmo dvigala. Po slabih dveh urah hoje smo ugledali 25 m visok stolp, zgrajen pred desetimi leti, in leseno planinsko kočo, pred katero so nas pričakali konjiški planinci z vročim čajem. S stolpa, na katerem je mrzlo pihalo, je bil lep razgled na Slovenske Konjice, Zreško Pohorje, Boč in okolico.

Po opoldanski malici iz nahrbtnika smo po kakih 2 urah prišli v Žičko kartuzijo, ki stoji v odmaknjeni in tesni dolini sv. Janeza Krstnika; ustanovljena je bila leta 1165. Obsegala je zgornji in spodnji samostanski kompleks. V zgornjem samostanu so

prebivali izobraženi menihi z zelo strogim redovnim življenjem, v spodnjem (današnji Špitalič) pa so živeli bratje laiki, ki so se ukvarjali z mlinarstvom, opekarstvom, steklarstvom in podobnimi rokodelskimi dejavnostmi. Kartuzijani so bili znani po naravnem zdravilstvu in lekarništvu, ukvarjali pa so se tudi z literarno dejavnostjo. Žičko kartuzijo je leta 1782 ukinitel cesar Jožef II. Pod vodstvom tamkajšnje turistične vodnice smo si ogledali mogočno kartuzijo, ki jo obnavljajo. Tu imajo tudi zeliščni vrt in v prenovljenem obrambnem stolpu prodajajo zeliščne namaze in napitke. Pred vhodom v samostan so v 17. stoletju samostanci uredili gostišče, potem ko so v 15. stoletju opustili bratovski samostan v Špitaliču, kjer so poprej sprejemali goste. Tako obnovljena stavba velja za eno najstarejših gostiln pri nas.

Med vožnjo proti Žičam smo se ustavili v opustelem kamnolomu, kjer raste Žički grobeljnik, rastlina, ki uspeva le v tamkajšnjem geografsko ozko omejenem območju. Žički grobeljnik je ogrožena in redka rastlina – zelena trajnica, ki zraste 10 do 20 cm, z vretenasto korenino, sivozelenim, pokončnim in razvejanim stebrom, jajčastimi in suličastimi listi ter rumenimi cvetovi, ki dozori v okrogle plodove – luščke. Z odlokom konjiške občine je rastišče Žičkega grobeljnika zavarovano kot naravni spomenik.

Mimo Špitaliča smo se zazrli proti cerkvi Marijinega obiskanja, ki je bila zgrajena med leti 1160 in 1190. Prvotno je bila to cerkev žičkih menihov v spodnjem samostanu in je edini nepoškodovani ostanek nekdanjega samostanskega kompleksa. Kasneje smo v Žičah obiskali Pletarstvo Kalšek. Na domačiji

Na Stolpniku.

izdelujejo pletarske izdelke, značilne za območje Dravinjske doline. Pokazali so nam potek pletenja in izdelke – košare, koši, opletene steklenice, kar smo lahko tudi kupili. Poleg pletarstva se na domačiji pod Žičko Gorco ukvarjajo tudi z vinogradništvom in žganjekuho. Poskusili smo njihov mošt in novo vino. Sredi razigrane družbe se je popoldne kmalu prevesilo v noč, zato smo zapustili prijazne Kalškove in se odpeljali proti domu.

Marinka Petkovšek

Po Logaški planinski poti

II. del

Oblačnega 26. novembra smo se logaški planinci udeležili II. dela pohoda po Logaški planinski poti od Vrha Sv. Treh Kraljev do Novega Sveta. Iz Logatca smo se odpeljali preko Rovt na Vrh Sv. Treh Kraljev (884 m) do planinske kočice (823 m), kjer smo v Vodnik LPP vtisnili žig št.3. Pod vodstvom Janeza Rudolfa in Tomaža Nagliča smo začeli pohod do tri ure oddaljenega Medvedjega Brda.

Dobre volje smo najprej šli dobrega pol kilometra po strmi poti proti vrhu, nato smo se po markirani poti spuščali do Sopotu. V bližnjih Matjaževih kamrah je

arheološko najdišče, kjer je dokazano živel človek v paleolitik in neolitik. Po asfaltni cesti smo šli proti Rovtam in po kakih dveh kilometrih zavili mimo Zavrata in Veharš ter redkih domačij in dospeli na Medvedje Brdo (785 m). Spotoma smo si o ogledali delujoči tolkač za potiskanje vode iz potoka do oddaljenih hiš. Na asfaltni cesti smo srečali logaške tekače na treningu z rolkami. Mimo obnovljenega gasilskega doma na Medvedjem Brdu smo kmalu zavili proti turistični kmetiji »Pr' Šinkov'c« ter se ob poti ustavili pri razgledniku. »Pr' Šinkov'c« smo se ustavili zaradi malice. Okrog

poldneva smo pot nadaljevali mimo cerkve sv. Katarine. Ustavili smo se pri domačiji Kašparevc – »pri Žaklju«. Tu smo se vpisali v knjigo pohodnikov in v Vodnik LPP odtisnili žig št. 4.

Z Medvedjega Brda smo se napotili do tri ure hoda oddaljenega Novega Sveta. Najprej smo se spustili preko pašnikov proti Žejni dolini in po makadamski cesti prišli do Hotedršice ob nekdanji »Rupnikovi liniji«; odžejali smo se v gostilni »Turk«. Po markirani poti na Javornik je za kratek čas celo sonce posijalo, mi pa smo hojo nadaljevali v Novi Svet mimo Viteza do križišča »pri Korčku«, kjer smo zavili levo v Gornji Novi Svet in po poti skozi gozd, ki nam je polnil pljuča s svežim zdravim zrakom. Mimo Bazina smo prišli v Dolnji Novi Svet in po asfaltni cesti do gostoljubne domačije Jakoba Nagodeta. Jože, dober poznavalec Hotedršice in Novega Sveta, nam je vso pot razlagal krajevne posebnosti. Tukaj smo žig št. 4 vtisnili v Vodnik LPP in se vpisali v knjigo pohodnikov. Po krajšem klepetu z domačimi smo pozno popoldne pot nadaljevali do hiše »pri Cajnarju«, kjer je bil do nedavna naš planinski dom.

Preživeli smo lep dan ob hoji po nam manj znanem in lepem delu logaške občine z bogato kulturno in zgodovinsko preteklostjo.

Marinka Petkovšek

V Sopotu.

Zadovoljstvo in želje

Anketa med starši, ki imajo otroke v vrtcih

Občinski urad je z vodstvom vrta pripravil »Anketo staršev predšolskih otrok o poslovnem času VVZ Kurirček in o zadovoljstvu opravljanja storitev predšolske vzgoje v občini Logatec«. Od 380 anket je do 15. novembra prispelo na naslov občine 191, po štetju otrok 255, kar pomeni 67,1%.

Ugotovitve

Status družin, ki imajo vpisane otroke v vrtcih, kaže na to, da je največ štiričlanskih družin, z dvema otrokoma (50%), sledijo družine z enim otrokom (25%), s tremi otroki (20%), štirimi otroki (5%). Največ staršev je zaposlenih v gospodarstvu (očetje 95%, matere 45 %).

In drugi odgovori?

1. Vrtec je v domačem kraju za 89% staršev, ostali so se opredelili z drugimi lokacijami.

2. Kakšna je bila čakalna doba? Direktni vpis-brez čakanja: 45 %, čakanje do 6 mesecev: 24%, od 6 mesecev do 1 leta: 18%, več kot 1 leto: 10%;

3. Čakalna doba v vašem primeru se vam zdi – sprejemljiva: 73 %, predolga: 23 %

4. Poslovni čas je 30% staršev ocenilo z odlično oceno, 45% staršev pa z oceno dobro oziroma prav dobro; ostali s poslovnim časom niso zadovoljni.

5. Pri oceni nadstandardnega programa se je pokazalo, da dobra polovica (52%) staršev meni, da je omenjeni program odličen oziroma prav dober, slabša polovica (48%) pa ga je ocenila z ocenami od 0 do 3.

6. Ustreznost prostorov, igrišč, parkirišč je večina staršev (58%) ocenila z oceno prav dobro in odlično. Z nižjimi ocenami in pripisanimi mnenji pa so slabosti in pomanjkljivosti zapisali starši, katerih otroci obiskujejo vrtec v Rovtah.

7. O zaposlenih v vrtcu so bile ocene s pohvalami. Večina staršev se je odločila za prav dobro in odlično (66%).

8. Ocena ustreznosti prehrane je pokazala, da je večina staršev zadovoljna (80%).

9. Pri ocenjevanju programa v vrtcu se je prav tako pokazalo zadovoljstvo staršev, saj je bil največji odstotek odgovorov namenjen oceni prav dobro (46%), za odlično pa se je odločilo 27 % staršev. Ob tem pa so starši navajali tudi želje po obisku dedka Mraza, organizaciji letovanja, športnih uric in drugih aktivnosti.

10. Pri vprašanju o oceni dodatno plačljivih storitev – nadstandardnega programa v poslovnem času vrta so starši odgovorili z ocenami od 1 do 3 v večini, in sicer v 58%. Z oceno odlično pa se je strinjalo le 10% staršev.

11. In koliko so starši pripravljene sofinancirati nadstandardni program? Z 2.000 SIT na mesec: 34 %, s 3.000 SIT: 20%, 1.000 SIT: 18%; nekaj posameznikov pa je zapisalo, da so pripravljene plačati po 500 SIT, oziroma od 4.000 pa tja do 10.000 SIT na mesec.

12. Ali vam poslovni čas vrta ustreza? – Da 64%, »ne« 12% oziroma »delno« 24%.

13. Tistim staršem, ki jim poslovni čas ni všeč, so odgovarjali na vprašanje, v kolikšni meri iščejo osebe, ki pripeljejo ali odpeljejo otroka v vrtec oz. iz njega, kolikokrat morajo poiskati dodatno varstvo oziroma si prilagajati urnik službenih obveznosti. Pokazalo se je, da je teh staršev od 15 do 20 %.

14. Ali bi bilo po vašem mnenju ustrezno, da bi otrokom

V našem vrtcu je lepo, a ne?

Foto: D. Malavašič

v primeru potrebe zagotovili izvajanje programa tudi ob sobotah? Starši so s polovico odgovorov zanikali, s polovico odgovorov pa pritrdili, z »da«: 24%, z »delno« pa 25%.

15. Na vprašanje, katera ura odpiranja vrta v jutranjem času najbolj ustreza, so bili odgovori zelo enakomerno porazdeljeni: ob 5.15 – 15%, ob 5.30 – 18%, ob 6.30 – 17%.

16. Na vprašanje o zapiralnem času pa so se pokazale razlike: za ure med 16.30 in 17. uro se je odločilo 61% staršev; 8 % staršev pa bi si želelo zapiralni čas med 18. in 20. uro.

17. Ali želite tudi uvedbo krajšega programa – 4-6 ur dnevno? – »Ne« je obkrožilo 64% staršev, »da« 19% in delno 17%.

18. Ali želite tudi uvedbo izmeničnega oddelka (od 5.30 do 15.30 in od 12. ure do 20.30)? »Ne« 59% staršev, »da« (24%) in delno (17%).

19. Glede zadovoljstva s storitvami vrta, so starši največ pritrdilnih odgovorov namenili oceni prav dobro (48%), odlično (23%), dobro (22%); razliko v 7% pa so namenili oceni zadostno.

20. Glede zadovoljstva otrok s storitvami vrta pa so starši ponovno največ pritrdilnih odgovorov namenili oceni prav dobro (52%), odlično (31%), dobro (14%); razliko v 3% pa so namenili oceni zadostno.

Ob koncu izpolnjevanja ankete so imeli starši možnost izraziti svoje mnenje, želje, predloge in pobude. Na podlagi zapisanih sporočil se je večkrat izrazila želja po rešitvi prostorske stiske vrta v Rovtah. Sledili so opisi težav s parkirišči, nezadovoljstvo nad ceno vrta in organizacijo nadstandardnega programa. Pohvalili pa so nekatere vzgojiteljice in opremo ter pripomočke, s katerimi so predvsem zadovoljni logaški malčki.

Zanimive pobude bodo prav gotovo prispevale več kamenčkov v mozaik, s katerim si župan s svojimi sodelavci in tudi vodstvo vrta prizadevata, da bi bila izvedba programa predšolske vzgoje v občini vedno bolj kvalitetna ter uspešna in v ponos ter v zadovoljstvo staršem in vsem, ki se ukvarjajo s tem področjem.

In ob koncu: najlepša hvala vsem staršem, ki so si vzeli čas in posredovali svoja razmišljanja, mnenje, ideje ter pobude.

Srednjo šolo tudi na Vrhniko

Obsežnejši zapis o smiselnosti, prednosti, slabosti in anketi glede ustanovitve srednje šole na Vrhniki sta za vrhniški Naš časopis pripravila mag. Ljubo Mohorič in Polona Omejc, študentka geografije na FF Univerze v Ljubljani

Že več let kroži po Vrhniki ideja o ustanovitvi srednje šole. Zamisli se ozirajo po srednji strokovni šoli ali po gimnaziji. Vrhniki občinski svet je na junijski seji soglasno podprl pobudo o ustanovitvi srednje šole na Vrhniki. Poseben sedemčlanski pripravljalni odbor za »Ustanovitev srednje šole na Vrhniki« je v letošnjem maju in juniju izvedel anketo med starši in učenci 7. in 8. razredov osnovne šole na Vrhniki, na šoli Log-Dragomer, v Borovnici, v Horjulu, v Logatcu in v Rovtah. Od 819 učencev z omenjenih šol je vrnilo izpolnjene ankete 438 učencev (in staršev) ali 53,47%.

Z rezultati ankete, ki jo je podrobno analizirala Polona Omejc, je bilo seznanjeno tudi Ministrstvo za šolstvo in šport. Mnenje direktorata za srednje šole ni bilo ravno spodbudno, a pogum je ostal, še posebej zato, ker naj bi na projekt ne gledali le z vidika srednje šole kot institucije, ampak tudi v luči staranja prebivalstva in bega mladih s podeželja. Projekt želi ohranjati možnost vitalizacije okolja in je vsekakor nujna sestavina tiste razvojne paradigme, ki upošteva nujnost ohranjanja ustreznega deleža prebivalstva in njegove starostne strukture za skladen razvoj kraja.

Na vprašanje o odločitvi glede vrste srednje šole bi se anketiranci odločili takole: **194 za splošno gimnazijo**, 95 za tehniško šolo, 92 za klasično gimnazijo, 81 za gimnazijo s športnimi oddelki, 67 za tehniško in/ali ekonomsko gimnazijo, 44 za poklicno šolo.

Med prednosti šolanja na Vrhniki, kot jih vidijo starši in učenci sodijo: prihranek časa in denarja za prevoz do šole in domov (zlasti za območje Rovt, Logatca in Vrhnike); enozimski pouk v dopoldanskem času, več časa dijaku za učenje, počitek in športne aktivnosti; bližina domačega kraja in staršev, kar daje občutek varnosti staršem in otrokom; povečan nadzor staršev in

učiteljev nad dijaki; velikost kraja (Vrhnika je manjše naselje z manj mestnih »pasti«, manj kriminala).

Med šibkosti šolanja na Vrhniki pa štejejo: slabe prometne (avtobusne in železniške) povezave nekaterih okoliških krajev z Vrhniko (npr. Borovnica, Horjul, Log-Dragomer), zaradi česar je šola na Vrhniki za srednješolce teže dostopna; nekateri prebivalci ne poznajo dobro Vrhnike, saj gravitirajo v Ljubljano (npr. območje Loga, Dragomera); otrok (s)pozna le domače okolje, ne (s)pozna Ljubljane in vrstnikov (ter odraslih) iz drugih krajev Slovenije; šola bi bila blizu Ljubljane, kamor ljudje iz okoliških krajev Vrhnike tradicionalno gravitirajo; šola bi bila blizu Ljubljane in Postojne, kjer so že srednje šole, ki jih obiskujejo srednješolci obravnavanega območja; zaenkrat še neustrezni materialni in kadrovske potenciali za srednješolski vzgojno izobraževalni proces; če bi bila kvaliteta izobraževanja v šoli na Vrhniki slaba, bi se za šolanje na Vrhniki lahko odločili predvsem slabši učenci; pojav mladostniškega kriminala (pohajkovanje in razgrajanje okoli šole, alkohol, mamila).

Priložnosti šolanja na Vrhniki

Pri šolanju bliže domačega okolja se otroci lahko močneje povežejo med seboj in s svojim krajem. Z načrtnim spoznavanjem domačega okolja pri pouku se lahko pri srednješolcih krepi občutek pripadnosti kraju in skrbi za sam kraj. Dijaki lahko bistveno prispevajo svoj delež pri kulturni dejavnosti kraja. Poveča se lahko pripravljenost za štipendiranje »domačih« dijakov (štipendijska politika domačih podjetij).

Seveda, bo treba rešitev iskati v povezovanju med zadevnimi občinami in v zavedanju, da imajo mladi pravico srednješolsko izobraževati se tudi čim bliže domačemu kraju.

Povzetek pripravil Marcel Štefančič

Naprej s Projektom prijateljstva

Otrok ob vstopu v šolo in vse do konca svojega šolanja ob novih priložnostih raziskuje in spozna svet ter svojo vlogo v njem. Nove vsebine in številne psihološke izkušnje pomagajo pri oblikovanju in razvoju njegove samopodobe. Na naši šoli se zavedamo, kako pomembno je oblikovanje pozitivne samopodobe. Na poti, ki pelje do nje, pa imajo zagotovo najpomembnejšo in največjo vlogo starši; takoj za njimi smo učitelji in vrstniki.

Kako v času vse večje nestrpnosti in nasilja začeti z ozaveščanjem in osveščanjem, da le strpnost vodi v napredek, kako stikati med učenci vezi, ki bi vodile k treznemu premisleku in bi prispevale k ustvarjanju ugodne šolske klime, ter na kakšen način vzpostaviti čim višjo raven medsebojnega sožitja vseh tistih, ki jih več let družijo ista streha, so bila vprašanja, na

katera odgovore smo z vizijo pozitivnega napredka videli v Projektu prijateljstva.

Projekt družijo različne generacije učencev. Letos smo v tednu otroka, že četrtič zapored povezali učence prvih in petih razredov. Vsak izmed otrok dobi svojega prijatelja, za katerega potem skrbi štiri leta. Učenci se enkrat mesečno srečujejo ob različnih skrbno pripravljenih dejavnostih; med drugim jih družijo pesem, lepa beseda in igra. Mlajši doživijo, kako šolska ura poteka pri starejših. Ob skupno izpeljanih športnih, kulturnih, naravoslovnih ali tehniških dneh se ustvari priložnost, da izkušenejši pomagajo tistim z manj izkušnjami. Številne dejavnosti sprožijo tudi medsebojne pogovore, in če jim prisluhnemo, lahko kmalu ugotovimo, da je večina parov na pravi poti zorenja; projekt se že po nekaj srečanjih dokaže kot pozitiven.

Tako velik šolski labirint hodnikov s številnimi neznankami postane najmlajšim učencem prijaznejši, ob naključnem srečanju prijatelj pa zagotovo tudi bolj domač. Tako eni kot drugi pa nevede gradijo medsebojno zaupanje in s skupnimi močmi ustvarjajo okolje, v katerem se počutijo sposobne, sprejete, pripadle in varne.

Z veseljem ugotavljamo, da se prijateljstvo med učenci ohranja tudi, ko zapustijo šolske prostore. – Projekt tako mladim ponuja odgovornost in jih vzporedno uči. Učenci si ob projektu bogatijo občutek lastne vrednosti, zmanjšuje se število nesocialnih oblik vedenja.

Če ob koncu pod projekt potegnemo črto, dobimo tisto, k čemur težimo: za življenje in delo prijaznejše in strpnije šolsko in družbeno okolje.

Bojana Pivk

Do novih oblačil

Na Notranjskem ni prav veliko plesov, ki bi bili značilni za naše območje, je pa zato pri nas bogato ljudsko izročilo, ki se prenaša iz roda v rod. Na Logaškem ni nikoli redno delovala folklorna skupina, se pa trudimo na šoli »8 talcev«, da otrokom približamo to vrst naše kulturne dediščine. Posebej se dotaknemo plesov iz vse Slovenije v 4. razredu naše šole. Učence in učenci jih vzljubijo in radi sodelujejo pri pripravi odrske postavitve. Radi nastopajo v šoli, bolj imenitno pa se jim zdi, kadar se predstavljajo starejši publiki.

In zaplesali so v novih oblačilih. Foto: Martina Verdinec

Do sedaj smo imeli težavo z oblačili. Nastopamo že tretje leto in v začetku nam je oblačila posodila šola Tabor iz Gornjega Logatca, za kar smo jim zelo hvaležni. Ker pa so se nastopi vrstili, sva se mentorici odločili, da poskrbiva za primerne obleke. Na pomoč nam je priskočilo Šolsko kulturno društvo, ki ga vodi Melita Mihevc, Drevored in JSKD Logatec, kjer je imela Nevenka Malavašič velik posluš za tovrstno dejavnost. Še posebej pa nas je razveselila s prispevkom za nakup oblek Irena Lukančič, predstavnica tovarne Lek.

Najprej smo zbrali stare fotografije iz začetka 19. stoletja in se z njimi napatili v Ljubljano na posvet k strokovnjaku za oblačilno kulturo Bojanu Knificu, ki nam je z nasveti pomagal pri nadaljnjem delu, nato smo kupili blago, poiskali primerno šiviljo in pomerjali... Šiviljsko delo je brezhibno opravila Marija Klavžar. In ... končno prvi nastop v novih oblačilih.

Anita Garafolj

In sanje so postale resničnost

Naša šola se že dolgo trudi, da je v ponos vaščanom, in veseli smo, da številni domačini šolski okoliš vse pogosteje izkoriščajo kot rekreativni prostor. Na šolskem igrišču se tako marsikatero popoldne odvijajo igre košarke, nogometa ali odbojke. Tu postavljajo prostovoljni gasilci na ogled svoje vaje.

Pri opazovanju vsega dogajanja pa smo pogrešali najmlajše, in verjetno je ravno zaradi tega v šolskem letu 2004/05 začela zoreti ideja o igralnem kotičku. Najprej smo določili prostor, nato pa smo navezali stik z DPOM Logatec, ki nam je kmalu poklonilo dve gugalnici. Gugalnicama so se v naslednjem šolskem letu pridružili še previsna gugalnica in dve leseni klopi. Pri postavitvi igral so nam priskočili na pomoč starši naših otrok. Tik pred začetkom jesenskih počitnic nas je razveselil klic predsednice DPOM Logatec Ivice Podjed, ki nas je obvestila, da ima društvo darilo za lažanske otroke. Postali so lastniki še dveh vzmetnih igral. In tako so sanje o mini igralnem kotičku postale resničnost.

Zgodil se je igralni kotiček.

DPOM Logatec se ob tej priložnosti javno zahvaljujemo in jim sporočamo, da so s svojo prijazno pripravljenostjo omogočili šolski okolici v Lazah dodati pridih ustvarjalnosti, sproščenosti in zabave. Najmlajši pa imajo tako še eno novo možnost za spoznavanje samih sebe in drugih.

Bojana Pivk

Voščilo Knjižnice Logatec

Novo leto je nov list
v knjigi časa, bel in čist,
nanj ti pišem svoje želje.
Mir, ljubezen in veselje!

(Svetlana Makarovič)

Vsem članicam in članom naše Knjižnice ter ostalim občanom želimo vesele božične in novoletne praznike ter veliko uspehov v letu, ki prihaja.

Denar za nakup voščilnic podarjamo v dobrodelnih namene

Kolektiv Knjižnice Logatec

ZAHVALA VOLILCEM

Drage volivke, spoštovani volivci.

Rada bi se vam zahvalila za zaupanje, ki ste mi ga izkazali na letošnjih lokalnih volitvah.

Hvala vam, ker ste dokazali, da socialni čut še živi nekje globoko v nas. Ravno zato vam obljubljam, da bom nadaljnja štiri leta skupaj z ekipo Socialnih demokratov še naprej usmerjala svojo energijo v prihodnost naše občine in se borila za enakomeren razvoj celotne občine Logatec in za srečo ter nasmeh vseh nas.

Mateja Mlakar Kržišnik in Socialni demokrati

Deset let se ukvarjajo z otroki

Oktobra je logaško Društvo prijateljev otrok in mladine praznovalo deseto obletnico delovanja

Bogato desetletje

S prireditvijo pred logaško knjižnico je Društvo prijateljev otrok in mladine Logatec (DPOM) 6. oktobra obeležilo okroglih deset let delovanja. Razstavili so arhivske fotografije in izdelke, ki so jih pod vodstvom mentoric izdelali otroci, in se zabavali na koncertu Tanje Žagar. Pred desetimi leti je DPOM na pobudo ravnateljev logaških osnovnih šol zapolnilo praznino, ki je nastala, ko so se končale športne in nekatere druge interesne dejavnosti. Prireditve društva so imele velik odziv. »Na pustnih delavnicah so otroci zapolnili jedilnico dolnjelogaške osnovne šole, na delavnico adventnih venčkov pa jih je prišlo celo dvesto,« se spominja Ivica Podjed, predsednica društva vse od njegovega nastanka.

Danes je obisk delavnic sicer manjši, kar Podjedova pripisuje predvsem dejstvu, da imajo otroci veliko več možnosti za preživljanje prostega časa, kot so jih imeli pred desetimi leti. Kljub temu delo desetih mentoric, ki svoj prosti čas posvečajo otrokom, ni nič manj pomembno. Delavnice, na katerih otroci izdelujejo pustne kostume, velikonočne butarice in adventne venčke, barvajo steklo in svilo, sadijo začimbe in počnejo še tisoč drugih zanimivih stvari, potekajo celo leto. Njihove izdelke je moč kupiti dvakrat na leto: na spomladanski cvetlični tržnici ob dnevu Zemlje ter na Miklavževem sejmu.

Z društvom otroci hodijo na izlete, se smučajo, plavajo in se smejejo ob lutkovnih predstavah. Skoraj sedemsto pa jih je v desetih letih prav zaradi prizadevanja članic društva letovalo v Savudriji. DPOM namreč organizira zdravstvena letovanja otrok; večino stroškov povrne zavod za zdravstveno zavarovanje.

Dužita jih prostor in administracija

Deseto obletnico pa je društvo pričakalo v prostorski in denarni stiski. Podjedova pojasni, da jim je bila občina vsa leta naklonjena, zaradi novega načina razdeljevanja proračunskih sredstev

Na radoživem Miklavževem semnju.

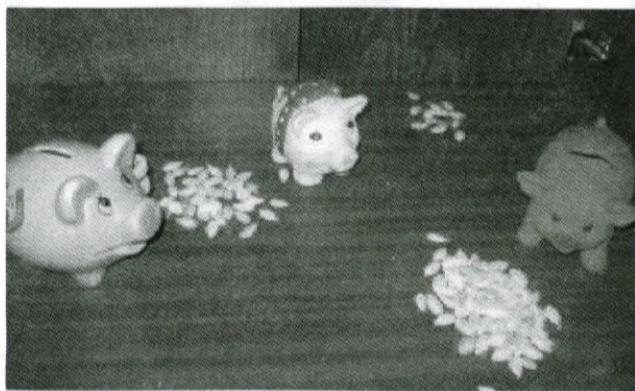
pa se sedaj ubadajo s finančnimi težavami. Tako kot še nekaj drugih logaških društev. »Denarja je resnično premalo, in ne vem, kako bomo plačevali račune za elektriko, telefon in drugo,« pravi Podjedova. Poudarja, da mentorice svoje delo opravljajo prostovoljno, da pa društvo potrebuje denar tudi za nakup materialov.

Že nekaj časa jih utesnjuje tudi sobica na Notranjski 14, saj v njej ni prostora niti za ves material in izdelke. »Poleg tega je vedno več tudi administrativnega dela, ki ga mentorice komaj še zmoremo opraviti,« je pripomnila Podjedova, ki upa, da jim bo na pomoč priskočila občina. »Župana bomo zaprosili, da občina zaposli delavca za potrebe društva vsaj za štiri ure. To bi nam zelo pomagalo, saj bi se mentorice lahko popolnoma posvetile delu z otroki in ustvarjalno zadihale.«

Petra Trček

Razstava hranilnikov

Ob svetovnem dnevu varčevanja, 31. oktobru, smo učenci šole 8 talcev pripravili razstavo hranilnikov. Namen razstave je bil poudariti pomen varčevanja, poleg tega pa smo se na tak način želeli posloviti od našega slovenskega tolarja. Hranilnike za razstavo so prispevali učenci šole.

Šparovčki taki ...

Med njimi je bilo nekaj precej starih, veliko pa je bilo novejših. Največ je bilo pujskov. Razstavo smo okrasili še z drobnimi jesenskimi plodovi – kostanj, koruza, bučne peške, želod, fižol, šipek...

Pozabili pa nismo niti najstarejših hranilnikov – »štunfov«.

... in drugačni.

Foto: R. Štemberger

Marinka Istenič

Kostanjevo popoldne

Razigrane jesenske radosti v vseh naših vrtcih

Tudi letos so otroci iz vrtca Kurirček praznovali prihod jeseni. Zdaj že tradicionalno prireditve so organizacijsko in vsebinsko pripravile in izvedle vzgojiteljice skupaj z otroki, seveda, pa je treba poudariti, da so velik delež prispevali starši, ki so skupaj s svojimi malčki nabirali in prinašali potreben material v vrtec.

Zadišalo je po kostanju in ustvarjalnosti.

Slaba vremenska napoved v začetku oktobra je sejala dvom med zaposlenimi v vrtcu: čakati ali izvesti v vsakem primeru? Modrost pravi, da je sreča na strani pogumnih. In nekoliko nižje temperature od tistih, ki smo jih bili vajeni, niso preprečile velikega obiska otrok in staršev na igrišču vrtca. V atrijih pred igralnicami so se odvijale različne delavnice, v katerih so otroci skupaj s starši izdelovali odtise jesenskih plodov, iz semen in plodov ustvarjali zanimive slike, iz buč pa podobe in ikebane. Iz slanega testa so izdelovali figurice, z voščenkami odtiskovali različne liste, lahko pa so se prepustili spretnim rokam vzgojiteljic, ki so jih po ličkih ali rokah poslikale z jesenskimi motivi. Po vseh dejavnostih se je seveda prilegel pečen kostanj, družbo so mu delale pokovke (kokice). Za nameček in vrhunec vsega se je odvijala še »palačinkariada«.

Predviden čas (od 16. do 18. ure) se je krepko potegnil do poldneva. Zadovoljni vsi: otroci, starši, zaposleni. Seveda, pa se kostanjevo popoldne ne odvija samo v centralnem vrtcu Kurirček; nekaj dni pred tem so prireditve izvedli v vrtcu Tabor in prav tako tudi v vrtcu Rovte. Tudi v hotenjskem vrtcu so starši zelo dejavni; skupaj z otroki naberejo kostanj, ki ga nato tudi spečejo. Včasih ima srečanje glede na lokacijo malce drugačno ime ali pa so otrokom ponujene drugačne dejavnosti, bistva pa to ne spremeni.

Zanimivi pogovori in pripovedovanja otrok v naslednjih dneh dajejo slutiti zadovoljstvo in potrebo po nadaljevanju te tradicije.

Marija Rupnik

Enake možnosti za vse otroke

Tako se je glasilo letošnje geslo za teden otroka. Z učiteljico Mišo Stržinar smo se odločili, da bomo v torek po 5. šolski uri predstavniki razredov spustili balone želja. Ko smo odšli na dogovorjeni kraj pred lipo, smo dobili balone in pisala. Na balone smo napisali lepe želje za vse dobro in jih spustili v zrak. Pihal je močan veter, zato je balone neslo na vse strani. Zelo lepo je bilo, ko smo gledali balone, ki so poplesavali po zraku.

Z baloni želja.

Za konec smo dobili še liziko, ker smo sodelovali na šolski skupnosti. Upamo, da bo kateri od balonov res prinesel srečo komu, ki je osamljen in mu bo lepa misel ali želja polepšala mračen, turoben dan.

Novinarski krožek OŠ Rovte

Kolegij ravnateljev

Na pobudo upana Janeza Nagodeta se je septembra z novim šolskim letom oblikoval nov način sodelovanja med vodstvi šol in občinskimi uradom. Z mesečnimi kolegiji potekajo v uradu župana živahni razgovori z izmenjavo informacij, z vprašanji in pobudami ter dogovori, ki se tičejo osnovnošolskega in glasbenega izobraževanja na Logaškem.

Do sedaj so se ravnatelji z županom, direktorico uprave in svetovalci urada pogovarjali o prostorski problematiki, vzdrževanju, obnovi in gradnji šolskih objektov, o mednarodnih projektih, šolskih okoliših, prevozih, spremembah in dopolnitvah aktov, predpisov in podobno.

Decembrsko srečanje pa je bilo namenjeno pripravi in uskladitvi proračunskih sredstev za prihajajoče leto, ki bo morda prav zaradi te oblike sprotne dogovarjanja med šolami in občinsko upravo še bolj uspešno in zadovoljivo za vse, ki v šolah delajo ali pa jo pogosto obiskujejo.

NevMa

Urnik knjižnic

Knjižnica Logatec: pon., sred., pet.: od 9. do 19. ure, tor., čet.: od 12. do 19. ure, sob.: od 8. do 13. ure.

Krajevna knjižnica Rovte: tor.: od 16. do 18.30, čet.: od 11.30 do 18.30.

Krajevna knjižnica Hotedršica: sre.: od 16. do 19. ure, pet.: od 16. ure do 19. ure.

Krajevna knjižnica Vrh Svetih Treh Kraljev: čet.: od 11.30 do 12.30, pet.: od 18. ure čet.: od 11.30 do 18.30 do 19. ure

Org. in info: Knjižnica Logatec, 01/7541-722

Bralci pišejo

Spoštovani!

Vprašujem vas, kako lahko objavite tako pomanjkljivo fotografijo? (Priložena fotografija iz novembrskih Logaških novic – op. ur.). Kje na sliki je »mrliška vežica« ali poslovilna kapela, kakor jo imenujejo, kar pa mnogim ne ustreza. Kdo je odgovoren za takšen spodrseljaj? Ali boste popravili?

Hvala, če boste to prebrali in pretehtali stvar

Občan

Kapela sv. Janeza.

Foto: F. Brus

Na posebno željo neznanega Občana objavljamo fotografijo kapele sv. Janeza. Očitano pomanjkljivost dopolnjuje uredništvo; za druge odgovore pa uredništvo ni pristojno.

Urednik

ZAHVALA

Od nas se je poslovil mož, oče, brat, stari oče in tast

Valentin Križaj
9.2.1940-25.10.2006

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in nesebično pomoč v težkih trenutkih in ob slovesu.

Še posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju, gospodu Pečkaju za organizacijo in pogrebne storitve, cerkvenemu pevskemu zboru, Mihu Kavčiču za govor ob odprtem grobu in gospodu župniku Petriču za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Obstal je vaš korak,
utihnil je vaš glas,
odšla ste v božji raj,
kjer ni trpljenja in gorja.

Antonija Lampe

Ob smrti naše drage mame Antonije Lampe, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, ter pokojno mamo pospremili na njeno zadnjo pot.

Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pogrebnemu zavodu Menard, gospodu Viktorju in Bernardu za lepo izrečene poslovilne besede, hvala tudi pevcem.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, brata, očeta, dedka in pradedka Jožefa Lukančiča

Jožef Lukančič
iz Rovtarskih Žibrš 16
*23.8.1926 +24.10.2006

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem, gasilcem in Društvu upokojencev za darovano cvetje, sveče, osebju Zdravstvenega doma Logatec, pogrebnemu zavodu Pečkaj, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem in govornikom.

Vsem skupaj in vsakemu posebej, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti v večnost, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči svojci

ZAHVALA

*V jesenski tihi čas ...
Srečko Kosovel*

Ivanka Meze – Hani
roj. Petkovšek
14.7.1914 ... 27.10.2006

Iskreno se zahvaljujemo vsem: sorodnikom, sosedom, prijateljem, osebju ZD Logatec, dr. Katarini Turk, patronažni službi, Društvu upokojencev Logatec, Društvu vojnih invalidov, ZZB NOB Logatec, Zvonki Sovan za poslovilne besede, Mariji Istenič, dolgoletni prijateljici, in Pogrebnemu zavodu Menart za organizacijo slovesa. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, se z njo srečevali in družili.

Družina Meze

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in svečko mi prižgite;
za večni mir zmolite.*

Po dolgotrajni bolezni se je 14. novembra izteklo življenje našega sopotnika in ata Štefana Šimona iz Logatca.

Štefan Šimon

Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Logatec, posebno sestri Urški, ki mu je lajšala bolečine, gospodu župniku za lep obred, pevkam, godbi in gospodu Menartu, ker nam je v težkih trenutkih stal ob strani.

*Vsi njegovi,
ki smo ga imeli neizmerno radi*

Od prijetnega do koristnega

Da je pomembno biti aktiven in bogatiti znanje vse življenje, se zavedamo tudi v Društvu kmečkih in podeželskih žena. Po septembrskem srečanju v Novem Svetu smo se članice društva zbrale v Prešernovi dvorani Narodnega doma. Ker na srečanja vedno vabimo tudi zainteresirane nečlanice, se nas je zbralo preko 30.

Z malo domišljije in smisla za kombinacijo barv in materiala smo ustvarjale cvetne aranžmaje za različne priložnosti. Prinesle smo zelenje, sveže in suho cvetje. O osnovnih pravilih dela nas je poučila Kristina, aranžerka iz Žirov. V parih ali vsaka zase smo ob njenih nasvetih oblikovale izdelek in ga odnesle domov. Delavnica je potekala v prijetnem prizadevanju za ličen izdelek šopka ali Ikebane.

Odlični cvetlični aranžma.

Foto: N. Zelenc

Bolj resno je bilo naslednjič, ko nam je dr. Stizinarjeva z Vrhnike predstavila pogostost raka dojke pri nas. Poudarila je pomembnost pravočasnega zaznavanja rakavih pojavov. Med sproščenim pogovorom smo ugotovile, da je o tem veliko napisanega, marsikaj že znanega. Živa beseda in pogovor s strokovnjakom pa sta še vedno najbolj dobrodošla. In zanimivih vprašanj je bilo nič koliko, odgovorov pa tudi.

Ema Zorman

Drage občanke, dragi občani,

srčno se vam zahvaljujem za vse glasove, ki ste mi jih zaupali na letošnjih lokalnih volitvah. Ob tej priložnosti vam tudi voščim vesele božične praznike in zdravo ter srečno novo leto 2007.

Mateja Mlakar Kržišnik

Napovednik decembrskih prireditev

Četrtek, 14. december, ob 17. uri, Narodni dom Logatec
POLICAJ IN CEFIZEL, igrice za otroke

Butalsko prigodo Fran Milčinskega priredil M.Štefančič
 Org. in info: Mladinski center sv. Nikolaja,
 skupina Nazaret, 040/749-747

Sobota, 16. december, ob 18. uri, Narodni dom Logatec
**TRADICIONALNA NOVOLETNA PRIREDITEV
 TWIRLING KLUBA LOGAŠKIH MAŽORET**

Org. in info: Twirling klub logaških mažoret, 041/416-108

Nedelja, 17. december, ob 17. uri, Narodni dom Logatec
LETNI KONCERT PEVSKEGA DRUŠTVA LOGATEC

Org. in info: Pevsko društvo Logatec, 031/769-448

torek, 19. december, ob 17. uri, Narodni dom Logatec
JABA-DABA-DU

2. predstava otroškega gledališkega abommaja
 v izvedbi Magičnega teatra Tonija Mežana z Bleda
 Org. in info: DPOM, 031/728 604

Sreda, 20. december, ob 17. uri, Narodni dom Logatec
BOŽIČNICA ZA STARŠE

Recitacije, pesmi in ples otrok Miklavževega vrta
 Org. in info: Miklavžev vrtec, 01/7509-440

Petek, 22. december, ob 10. uri, Dom krajanov Rovte
Z MOTORJEM OKOLI SVETA,

Potopisno predavanje Benke Pulko

Org. in info: KD Žarek Rovte, OŠ Rovte,
 ljudmila.treven@kabelnet.net

Sobota, 23. december, ob 20. uri, Kulturni dom Hotedršica
VESELI VEČER OB PESMI IN PLESU

Zimski koncert Pevskega društva Hotedršica

Org. in info: Pevsko društvo Hotedršica, Tomaž Rupnik,
 041/600-759

Torek, 26. december, ob 17. uri, Dom krajanov Rovte
DOMOVINSKA PROSLAVA

**ob 100-letnici smrti Simona Gregorčiča inv počastitev dneva
 samostojnosti**

Org. in info: KD Žarek Rovte, OŠ Rovte,
 ljudmila.treven@kabelnet.net

Torek, 26. december, ob 19. uri, Gasilski dom Medvedje Brdo
**BOŽIČNE PESMI SLOVENIJE IN DRUGIH DRŽAV
 EVROPE**

**Koncert božičnih pesmi ob razgibani instrumentalni
 spremljavi**

Sodelujejo: KŠD Trate – Vokalna skupina ROŽMARIN,
 Dekliški PZ iz Idrije pri Bači, Otroški PZ KŠD Trate
 Org. in info: KŠD Trate – Vokalna skupina Rožmarin,
 01/750-30-63, magda.krzisnik@gmail.com

Sreda, 27. december, ob 17 uri, Cankarjeva cesta, Logatec
SPLET NOTRANJSKIH PLESOV

Folklorna skupina Hotedršica in TRIO MoPZ

Org. in info: Kulturno turistično društvo Hotedršica,
 01/755-91-42

Sreda, 27. december, ob 17. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
PREDNOVOLETNO RAJANJE

Pevsko društvo Hotedršica

Org. in info: Pevsko društvo Hotedršica, Tomaž Rupnik,
 041/600-759

Sreda, 27. december, ob 17. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
V NOVO LETO – BOŽIČEK Z GODBO

Božiček z Golaž godbo – s člani Pihalnega orkestra Logatec
 bo s poskočno domačo glasbo poskrbel za prednovoletno
 razpoloženje

Org. in info: KD P.O. Logatec, 041/585-525,
 godba.logatec@kabelnet.net

Četrtek, 28. december, ob 16. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
PONUDBA DOMAČEGA KRUHA IN OCVRKOVKE

Org. in info: Društvo podeželskih žena Rovte, 01/750-10-15

Četrtek, 28. december, ob 17. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
KONCERT OB NOVEM LETU

Narodne pesmi ob harmoniki

Org. in info: Pevsko društvo invalidov in upokojenecv Logatec,
 01/754-30-49

Četrtek, 28. december, ob 18.30, Cankarjeva cesta, Logatec
KONCERT OKTETA »PA KOL'K'R TOL'K'«

Narodne in umetne pesmi

Org. in info: Oktet »Pa kol'k'r tol'k'«, 041/884-188

Petek, 29. december, ob 16. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
PONUDBA DOMAČEGA KRUHA IN OCVRKOVKE

Org. in info: Društvo kmečkih in podeželskih žena Logatec,
 01/75-440-51

Petek, 29. december, ob 17. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
BOŽIČNO – NOVOLETNI KONCERT

Z Logaškimi oktetom

S primernim repertoarjem bodo ustvarili pravo praznično
 vzdušje

Org. in info: KD Logaški oktet, Peter Grom 01/754-42-01

Petek, 29. december, ob 18. uri, Cankarjeva cesta, Logatec
KOMEDIJA PRIGOD O... krajša farsa

Dogajanje: pozno 17. stoletje

Org. in info: KD Novi oder, 040/30-45-27

Petek, 29. december, ob 19. uri, Športna dvorana Logatec
TRADICIONALNI BOŽIČNO – NOVOLETNI KONCERT

Pihalnega orkestra Logatec z gostoma:

solistom hornistom Andrejem Žustom in pevko Evo Hren

Org. in info: KD P.O. Logatec, 041/585-525,
 godba.logatec@kabelnet.net

Nedelja, 31. december, ob 19. uri, Narodni dom Logatec
TRADICIONALNA SILVESTRSKA PREDSTAVA s

kozarcem penine

Marie Jones; KAMNI V ŽEPIH

V glavnih vlogah: Borut Veselko in Janez Hočvar - Rifle

Prešernovo gledališče Kranj

Org. in info: Občina Logatec, 01/7590 600

*V programu lahko pride do spremembe. Prošimo za
 razumevanje.*

Podatke zbrala Občina Logatec, Tržaška cesta 15, 1370 Logatec,
 renata.gutnik@logatec.si
 tel.: 01 7590 633.

Od srca do srca

Glasbena terapija – kaj to je in čemu?

II.

Naslednji dan smo si ogledali institucije, kjer naj bi delovali; vsak par je dobil svoje »delovno mesto«: v eni od mnogih sirotišnic, v Šoli za slepe in slabovidne otroke in mladostnike, v Oazi (dnevni center za otroke in odrasle z motnjami v duševnem razvoju) in v Dugi (organizacija za pomoč otrokom z avtizmom in Downovim sindromom). S skupinami (do 6 otrok, mladostnikov) smo se nato srečevali štiri tedne po dvakrat tedensko. Ne moremo govoriti o pravi glasbeni terapiji, saj bi terapevtsko delo običajno obsegalo večje število srečanj. Tega smo se zavedali. In vendar se je tudi v tem kratkem času pokazalo nekaj sadov, kar je, ob sicer zelo napornem delu, dajalo moč za naprej. Srečanja, priprave nanje, refleksije po srečanjih in večerni sestanki celotne »ekipe« so nam zapolnjevali dneve, da včasih še opazili nismo, kako se je zunaj začnela prava jesen.

Vendar smo si načrtno vzeli tudi čas zase. Tako je bilo v naši hiši veliko smeha in ustvarjanja glasbe, sprehodov v naravo (seveda, le tam, kjer ni min!), kulinarike iz različnih dežel, druženja z okoliškimi

Sredi glasbene terapije.

prebivalci. Ker so bile z menoj v skupini tri Nemke in ena Singapurka, sem večinoma opravljala tudi vlogo prevajalke – sprva neke

polomljene bosanščine, ki je proti koncu meseca dobivala vse boljši zven. Naš uradni jezik je bila angleščina, včasih tudi nemščina. Kitajsko smo se naučile le peti in kuhati. So se pa nekateri udeleženci v tem mesecu naučili vsaj osnovnega sporazumevanja v bosanščini. Še dobro, da je v terapevtskih srečanjih glavno besedo imela glasba. Kljub temu je bilo poznavanje jezika v veliko pomoč, pa tudi domačini so Slovencem zelo naklonjeni. Pri nas ni tako. Večina Slovencev zmeče vse ljudi, ki so prišli iz južnih krajev, v en koš in jih zaznamuje z »bosanci« (z vso slabšalnostjo tega izraza). Bržčas je od posameznika odvisno, kako vidi druge.

Enega prostih vikendov smo izkoristili za obisk Mostarja in naše »druge polovice«. Mostar ima sicer stari most obnovljen, a še vedno zijajo porušene in uničene stavbe, napetost med obema deloma Mostarja pa lahko začutiš, če le nekaj minut sediš nekje ob starem mostu. Da o vojakih od vsepovsod, ki se vedno sprehajajo po mestu, niti ne govorim. Tu te prešine, da je mir v Bosni le na papirju. Se bodo sploh kdaj zacelile rane, ki so zarezale v duše ljudi?

Poleg dela v institucijah pa smo želeli glasbeno terapijo predstaviti tudi tistim, ki jih zanima. Tako smo organizirali dva seminarja na Akademiji za glasbo v Sarajevu ter dva v institucijah, kjer smo

O glasbeni terapiji na kratko

»Glasba ima svoje pravo mesto tam, kjer besede izgubijo svojo moč. Je univerzalni jezik, ki ga govorimo in razumemo vsi ter ga ni treba prevajati. Govori nam brez besed. Kot je telovadba primerna za vzgojo telesa, je glasba nujna za vzgojo duše. Glasba, ki nas pomirja, je velikokrat bolj učinkovita in manj škodljiva kot tableta za spanje. Vesela, ritmična in hitra glasba nam požene kri po telesu in nas nevede sili v gibanje.« To je o glasbi zapisala Vida Celarec, ena redkih glasbenih terapevtk na Slovenskem.

Čeprav definicije glasbene terapije niso povsem enotne, večina o glasbeni terapiji le soglaša: glasbena terapija je namenska uporaba glasbe in glasbenih elementov. Uporablja jih uradno priznan-študiran glasbeni terapevt, da z njimi pospešuje, vzdržuje oz. obnovlja mentalno, fizično, čustveno in duševno stanje (klienta). Glasba ima ne-verbalne, kreativne, strukturirane in čustvene značilnosti, ki se uporabljajo v terapevtskem odnosu za vzpostavljanje kontakta, interakcijo, samozavedanje, učenje, izražanje sebe, komunikacijo in osebnostni razvoj.

Glasbeni terapevt dela s posameznikom ali skupino, ne glede na starost, sposobnosti ali glasbeno predznanje, dalje z osebami z avtizmom, z motnjami v duševnem razvoju, dolgotrajno bolnimi, slepimi in slabovidnimi, gluhi in naglušnimi, z osebami z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno oviranimi, osebami z motnjami vedenja in osebnosti in mnogimi drugimi. Oblike glasbene terapije so odvisne od diagnoze klientov, njihove starosti in števila. Poznamo dve glavni tehniki: receptivno (vključuje predvsem poslušanje) in aktivno (klient sam spontano ustvarja glasbo).

In še sklepna misel H.D. Thoreaua: »Glasba je govor angelov. Nobeno drugo izrazno sredstvo, ki je bilo dano človeku, ni tako božansko. Bliža nas neskončnosti. Glasba nas povezuje z nevidnimi nitmi. Ko poslušamo glasbo, ne zaznavamo nobene nevarnosti in nimamo sovražnikov.«

delovali. Nadvse navdušena nad glasbeno terapijo je bila prav dekanica Akademije za glasbo, ki nam je ponudila svoje prostore za izvedbo seminarja (poleg študentov z Akademije so na seminar prišli tudi študenti z drugih fakultet, predvsem s pedagogike in psihologije, kar je sicer tudi dobra osnova bodočih glasbenih terapevtov). Pa tudi učitelji in drugi (pedagoški) delavci v institucijah so pokazali interes za tovrstno terapijo.. Res je, da smo povsod delovali prostovoljno, le s svojim znanjem, časom,

ljubeznijo do dela. Morda smo tudi zato naleteli na odobravanje, priznanje in odprta vrata. Čeprav ni bilo vedno lahko.

Tako smo še po dobrem mesecu druženja in dela vrnili vsak na svoj dom, vsak s svojimi vtisi in izkušnjami. Kajpak z željo, da se še kdaj srečamo. Da dokončamo svoj študij in tovrstno delo opravljamo v svojem okolju (in v svojem jeziku). Morda pa se kdo tudi vrne v Bosno, ki nas je zaznamovala. Zaznamovala za vedno(!?).

In moja želja? Da se za študij

Pomoči z glasbo, ki pri nas poteka na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, odloči še kak(-a) navdušen(-a) študent(-ka), ter da glasbena terapija kot poklic zaživi tudi pri nas. Potrebe so namreč velike. V naslednjih mesecih bo projekt v Logatcu predstavljen za vse, ki jih zanima glasbena terapija. Upam, da se srečamo.

Mihaela Gostiša

Ure pravljic

Knjižnica Logatec:
ob četrtek, ob 16.30
Krajevna knjižnica Rovte:
ob četrtek, ob 16. uri

ČESTITKA

Hornistu Andreju Žustu, študentu Akademije za glasbo, čestitamo za prejem ŠTUDENTSKE PREŠERNOVE NAGRADE!

Uredništvo

Poroke in zlati jubileji

Letos je bilo na Petkovcu precej živahno – kar zadeva poroke in zlate jubileje – Kar tri neveste smo oddali: Lidijo, Majo in Darjo; praznovali pa sta se kar dve zlati poroki: septembra Vilka in Anton Treven, konec oktobra pa še Iva in Franc Jurca

Ker smo Petkovčani družabni in vedno dobre volje, te poroke niso šle mimo nas. Pri mladih nevestah so »šrangali« ta mladi. Zlati poroki pa so obvladovali malo starejši. Kot se za vas spodobi smo ob šrangih obudili stare kmečke navade, kot so ribanje zelja ter stiskanje mošta, seveda, izpetkovskih jabolok. Komaj smo čakali, da so se svatje odpeljali k maši v cerkev sv. Hieronima, kjer so petkovski penkarji iz zvonov spet izvabljali melodije, ki so donele daleč naokoli, mi pa smo pripravili vse potrebno za šrango. Da ni zeblo, smo zakurili kres, pekli kostanj... Za pravo vzdušje je poskrbel harmonikar Marjan Slabe, in tudi pesem je donela v čast slavlencem. Mošta je bilo za vse dovolj, zelje pa se kisa in bo ob domači klobasi prava poslastica.

Obe šrangji sta uspeli, zlatoporočenci so bili veseli, da smo jim malo popestrili slavje, četudi je bilo že pozno in je nekatere že zeblo, se kar niso mogli ločiti od nas. Po šrangji smo se z darilom in s pesnitvijo Janeza Hladnika odpravili do turistične kmetije Kisovec, kjer smo veselo družčino še enkrat zmotili. Po predanem darilu se je nadaljevalo rajanje do jutranjih ur.

Našim nevestam Lidiji, Maji in Darji želimo veliko sreče na novem domu in da bi se še vedno rade vračale med nas, zlatoporočencem pa smo zaželeli še veliko zdravih dni, da bi jih preživali v sožitju še

Petkovski šrangarji - starožitni veseljaki.

naprej, da bi ohranili vse tisto, kar so gojili vseh 50 let. Ivi in Francu pa še posebej priporočamo, naj lepo skrbita za golobčka. Če pa smo se komu kaj zamerili, se pa iskreno opravičujemo.

Ostaja pa tudi za naslednje leto

kar nekaj mladih »golobčkov«, ki se ženijo, če pa bo še doooolga zima..., potem lahko pričakujemo še kako šrango! In še kako priložnost, da ohranimo prelepe družabne navade, za katere naj nam ne bi zmanjkovalo časa.

S.B.

Njen mali veliki Novi Svet

Še en odmev na Moj mali veliki Novi Svet Tilke Jerič

Tako kot je magistra farmacije Tilka Jerič natančno in vestno sledila zapisom za zdravniških receptih, z resnostjo in odgovornostjo jemala zdravila iz predalov in z lekarniških polic ter jim dodala svoj prijazen nasmeh, ko jih je prek pulta ponudila ljudem, je ravnala tudi z gradivom za svojo drugo knjigo *Moj mali veliki Novi Svet*. Vse je natančno in za razumevanje časa in kraja ustrezno dozirano, osvetljeno z vseh plati; presežek te knjige pa se kaže v ljubezni do svojega rodu in kraja ter neke tiho prisotne hvaležnosti, ker ji je bilo dano živeti in doživeti vse to, o čemer v knjigi teče beseda.

Najprej je v knjigi podan zgodovinski vidik Notranjske in njenega sveta v okviru prazgodovine, rimskega obdobja, turških vpadov, rapalske meje, druge svetovne vojne ter zapis o kulturno tehničnih spomenikih. Oživi spomin na arhitekta Jožeta Plečnika, čigar oče se je rodil v Hotedršici, kakor tudi pisatelj Ivan Albreht.

Sledi kronika Novega Sveta po pripovedi Štefanije Nagode. To je etnološki biser, ki ga je Tilka Jerič, zavedajoč se njegove dragocenosti, postavila pred lastno pripoved. Nato prebiramo skrbno in natančno nanizane podatke in imena o kronistkinem številčnem rodu doma in v tujini, o odnosih, ki so se tkali v največkrat hudih časih, a kljub temu, ali morda ravno zato, ostali trdni do današnjih dni. Nato sledijo opisi zanimivih osebnosti zapisovalnikih prednikov ter pretresljiv zapis z naslovom Moji dobrotniki.

Življenjska pot Tilke Jerič se namreč kaže kot vrsta nenavadnih in srečnih naključij. Ko se stemni, posveti nenadejana luč in pokaže pot. Ko ni videti nikakršnega izhoda, nekdo ponudi roko, in življenje dobi novo razsežnost. Ne morem, da ne bi pomislila, kako je življenje močno odvisno od našega temeljnega odnosa do soljudi in sveta. Kljub hudim in najhujšim dogodkom (izguba očeta), veje iz opisa takratnih občutij neka vseodpuščajoča ljubezen, ki ima svoj izvor... Tu bi moral spregovoriti nekdo, ki bolje pozna globino človeške duše.

Tilka Jerič je s svojo knjigo *Moj mali veliki Novi Svet* postavila velik in dragocen spomenik svojemu rodu in krajini. Ko premišlujem o današnjem domoljubju mladih ljudi, o njihovem odnosu do rodu in kraja, v katerem živijo, se mi postavlja vprašanje: Bo kdo njih, ki gmotno živijo mnogo bolje, kot so živeli naši predniki, zmožen ljubezni do svoje dežele in ljudi, kot jo premore Tilka Jerič?

Anica Perpar

Pohvala Drobtinicom s Planin

Šolsko glasilo **Drobtinice s Planin** je na Cícibanovem natečaju prejelo pohvalo.
Čestitamo!

Uredništvo

Vsem našim bralcem in bralkam voščimo radostnih božičnih praznikov, zdrave sreče v novem letu ter čestitamo za dan samostojnosti

vsi iz uredništva

PLANINSKI POHOD

Organizator: Planinsko društvo Logatec,
Stara cesta 8, 1370 Logatec

Nedelja, 17. december – JAVORNIK
(1242 m),
info: 041/283-010

Posebno sporočilo

1. Planinsko društvo uraduje na novem naslovu: **Stara cesta 8, Logatec.**
2. Planinskega doma »Cajnar« ni več; hišo je prevzel lastnik Marko Tomazin

Noe je bil hitrejši

Pristojnemu ministrstvu, Direkciji za ceste iz Ljubljane in izvajalcem del gre prenova Tržaške sila počasi od rok. Logačane in vse uporabnike Tržaške ceste med križiščem z Rovtarsko cesto do Krpana nadvse hujuje polžev način rekonstrukcije državne ceste v dolžini kakih dvesto metrov. Samo za polovico dela cestnega pasu med občino in gasilskim domom so porabili kar štiri mesece. Le koliko časa bo še preteklo za drugo polovico tamkajšnjega cestnega pasu?!

Domačini upravičeno trdijo, da je Noe mnogo hitreje zgradil svojo barko in se z njo rešil pred vesoljnim potopom, kot bodo obnovili del državne – Tržaške ceste od križišča pri Klamu do križišča z Rovtarsko.

France Brus

Logaške novice, glasilo občine Logatec; izdajatelj Občinski svet občine Logatec; odgovorni urednik Marcel Štefancič; grafična zasnova Goran Rupnik; tisk: Grafika Gracer, d.o.o., Celje; naklada 3800 izvodov. Naslov uredništva: Logatec, Tržaška 15, 1370 Logatec; telefon 041 915 705, ob sredah od 10. do 12. ure (01) 7590-626 ali (01) 7590-600, E-mail: logaske@logatec.si

Prometna gneča

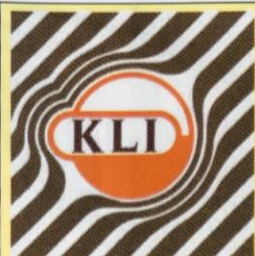
Čeprav je Cankarjeva cesta le enosmerna in je hitrost vožnje po njej omejena, še vedno pride tu in tam do manjših prometnih zastojev. Kaj bo šele v zimskem času, če bo zima radodarna s snegom in ga bo nanosilo kot lansko zimo, ko snega zaradi množice avtomobilov še marca sploh niso mogli očistiti ne odpeljati.

Gneča in nekaj nereda na Cankarjevi.

Morda bo v prihajajoči zimi pametneje pustiti svoje jeklene konjičke kar doma, obuti tople čevlje ali pa »batovce« in se peš napotiti do trgovin ali na kavico v katerega od lokalov, ki jih tam okoli kar ne manjka.

Besedilo in foto: France Brus

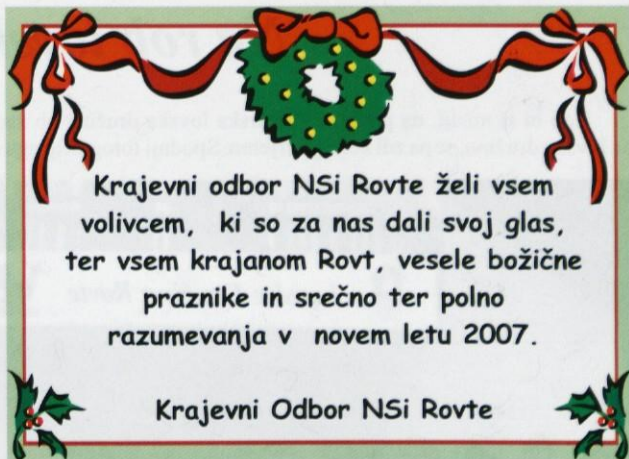

**ODKUP
HLODOV**

KLI Logatec PE Prizma

Odkupujemo smrekovo, jelovo in bukovo hlodovino.
Cena po dogovoru. Plačilo v 30 dneh.

Podrobnejše informacije dobite po telefonu: **01 755 85 73.**

Prišel je čas kolin

Čeprav vedno manj Logatčanov redi prašiče, ker jih v mestnem okolju tudi ne morejo, so pri Menartovih, po domače »pri Bscovih«, na Martinj hribu v začetku novembra imeli pravi domači praznik – koline; zaklali so kar dva doma vzrejena prašiča, težka med 250 in 270 kilogrami.

Mnjam-mnjam-mnjam ... To bo šlo v slast.

Navrgla sta kar precej mesa, ki so ga večinoma predelali v klobase in salame, seveda pa ga je nekaj romalo tudi v zamrzovalno skrinjo, kamor je poromal tudi večji del krvavic pred bojznijo, da bi se ne pokvarile.

Še pred desetletji, ko ni bilo hladilnikov in zamrzovalnih skrinj, so se za klanje odločali ob mrzlih dneh predvsem zaradi ugodnejšega ohranjanja krvavic. Večje kose mesa pa so nasolili in jih posušili, da so bili pri roki za praznike in ob pomembnejših kmečkih opravilih.

Besedilo in foto: France Brus

Na rob lovskemu jubileju

Kdo bi si mislil, da premore rovtarska lovška družina ob svoji 60-letnici toliki mladostni žar? Da pa imajo Rupnikovi-Medvedovi kar »svojo« lovsko družino, se pa zdi komaj verjetno. Spodnji fotografiji zgovorno pričata o obojem.

Mladostno praznična zelena bratovščina.

Medvejska Medvedova lovška družina; bi ji našli par? (drugi z desne ata Slavko, od njega desno sin Bojan, levo sin Marko pa vnukinja Mateja in sin Slavko).

Foto: F. Zagoričnik

Vodena rekreacija v GRC Zapolje

Še je nekaj prostih mest

- AEROBIKA - STEP, LATINO, TNZ
- VODNA AEROBIKA
- JOGA
- PILATES
- VAJE ZA HRBTENICO
- PLESNE VAJE
- TEČAJ BADMINTONA
- TREBUŠNI PLESI
- PLAVALNI TEČAJI ZA ODRASLE IN OTROKE

BADMINTON - SAUNA - FITNESS - BAZEN - SOLARIJ - MASAZA

sport - razvedrilo - zabava - sprostitvev

**Več informacij na www.grc-zapolje.si
Recepcija 01/ 759 11 70**